

Nas tednik

kulturno - politično glasilo

svetovnih in domačih dogodkov

Poštni urad Celovec 2 — Verlagspostamt Klagenfurt 2.

Od 2. — 16. decembra obiščite razstavo

**Slovenska knjiga
pred 100 leti**

ki je v zgornjih prostorih

Mohorjeve prodajalne v Celovcu
10. Oktober-Straße 27

vsak dan od 8. — 12.30, in 14.30 — 18. ure
Vstopnine prosto

Izhaja v Celovcu — Erscheinungsort Klagenfurt

LETO XI. / ŠTEVILKA 49

CELOVEC, DNE 9. DECEMBRA 1965

CENA 2.— SILINGA

Cerkev v novo dobo

„Tudi očeta ne imenujte nikogar od vas na zemlji, kajti samo eden je vaš Oče, ki je v nebesih.“ (Mat. 23, 9–10)

V januarju 1959 je papež Janez XXIII. — dozdevno iz zadrege izvoljeni — napovedal drugi vatikanski koncil. Krščanski svet je zvedavo dvignil svojo glavo, prislusnil Janezovi besedi o „ažornamentu“ t. j. nujni prilagoditvi Cerkve modernemu svetu in od tistih dob do danes strmi nad revolucionarnim prelomom, ki se po koncilu napoveduje v življenju in delovanju katoliške Cerkve. Hirošimska atomska bomba pomeni prelomnico gospodarskega in tehničnega sveta, ki bo odslej razpolagal z ogromno zakladnico gospodarske energije, motorja vsega gospodarskega snovanja in dela. Drugi vatikanski koncil pa je vstop Cerkve v moderni vek z ogromnim zakladom njenega duhovnega bogastva.

Seve — še dolgo bo polno dvomljivcev in konservativcev v svetu in med nami, ki ne bodo hoteli verovati v razdobje cerkvene zgodovine. Ne sme se jim zameriti, saj bo sodba o tem končno veljavna šele po deset, morda celo stoletjih. Četudi, se že godijo čudeži, ki pričajo o tem. Papež se prvič v cerkveni zgodovini — da izva-memo prva stoletja — imenuje rimskega škofa med škofi in se poda z modernim letalom v daljni Bombay med indijske katoličane, zbrane na kongresu, in še med tam-mošnje hindujce, da po kardinalu Königu započne tudi z njimi svoj dialog. V Jeruzalemu sreča patriarha pravoslavne grške Cerkve Atenagora, njun poljub je znamenje iskrene bratovske ljubezni — danes še sta Cerkvi sklenili, da razveljavita skiepa o medsebojnem izobčenju in tako pripravita glavni korak za zблиžanje rimsko-katoliške Cerkve in pravoslavne vzhodne Cerkve. Po tem se pojavi papež v veliki njujorški dvorani Zveze narodov in tam slišijo zastopniki nad sto držav vsega sveta resne besede o nevarno ogroženem svetovnem miru. Minuli teden nas preseneti prisrčno pismo poljskih škofov nemškemu škofu z vabilom na jubilej tisočletnice katoliške Poljske. Ob koncu koncila sv. oče proglasi novo cerkveno leto za jubilejno leto, početnik koncila Janez XXIII. pa bo proglašen svetnikom.

Ogromno delo so storili koncilski očetje in za tem bodo pisane številne knjige in še številnejši članki, nakazujoč nove misli novega veka v Cerkvi. Morda se bo pri tem najpogostejše vračala beseda „ažornamento“ (prilagoditev), to je, da je napočil sedaj čas razgovorov med verniki — duhovniki in laiki — v Cerkvi, med Cerkvijo in ostalimi krščanskimi občestvi, med Cerkvijo in drugimi verstvi in še z ateizmom sveta. Veličastni duhovni potencial Cerkve, skozi stoletja skrit in le malo poznan izven vernih vrst, se odpira. Dialog, razgovor, pomeni, da bo odslej vzgojno delo osredotočeno bolj na izmenjavanje misli, na prepričevanje o boljši resnici, in na vzgojo osebne vesti in samoodgovornosti. Tak dialog predpostavlja dva partnerja, dva brata, ki ju oba družita ljubezen in želja po resnici. In to bratstvo v Kristusu je morda največji korak koncila.

Srednji vek je vek stroge avtoritete, nadreditve in podreditve. Družba je organizirana v strogih oblikah stanov, gospodskih in podaništva. Iz srednjega veka raste civilno, posvetno življenje v krvavih sunkih francoske in ruske revolucije v ravnopravnost in civilno demokracijo. Srednjeveškega „gospoda“ nadomesti novodobni „državljan“ enakih pravic in dolžnosti, seve dostikrat bolj na papirju kot v življenju. Po ruski revoluciji naj bi se državljani pretvorili v še enakopravnejšega „tovariša“, seve še bolj na papirju kakor v življenju. Iz aristokratsko vodenih držav se porodi-jo države politične demokracije v obliki

V Franciji hud udarec za de Gaulle

Odločitev po badla šele 19. decembra

V nedeljo so v Franciji volili predsednika države. Volilna udeležba je bila silno močna, saj se je poslužilo glasovanja 85 odstotkov volivcev, to je do sedaj največja volilna udeležba po vojni v Franciji. Dosedanji predsednik general de Gaulle je prejel od 23.891.000 oddanih glasov le 10,5 milijona ali 44, 61 odstotka; torej mora še enkrat v volilni boj, in to 19. decembra, ko se bo odločilo med njim in kandidatom levice, socialistom Francois Mitterandom, ki je zanj glasovalo 7,65 milijona Francozov ali 32,04 odstotka.

Kandidat centra Jean Lecanuet je dobil 3,77 milijona glasov ali 15,78 odstotka; kandidat zunanje desnice Jean-Luis Tixier-Vignacour 1,26 milijona glasov ali 5,31 odstotka; neodvisni (liberalci) kandidat Pierre Marclhacy okoli 400.000 glasov ali 1,74 odstotka in Marcel Barbu kandidat „socialne pravičnosti“, kot se je sam označil, pa okoli 278.000 glasov ali 1,17 odstotka. Pri glasovanju pa niso upoštevali še 465.000 glasov iz prekomorskih dežel, ki so v glavnem glasovali za generala de Gaulle.

Pred tremi leti, pri ljudskem glasovanju, ko je šlo za to ali naj uvedejo volitve predsednika, je še glasovalo za de Gaullevo za-

misel 88,2 odstotka volivcev. Čeprav je predsednik de Gaulle v nedeljo dobil največ glasov, pomeni to zanj praktično poraz.

Analiza nedeljskega volilnega izida je pokazala, da je vprav kandidat centra Jean Lecanuet spravil de Gaulle ob zmago. Ta je namreč na svojih volitvenih shodih posebno vroče pihal na duše de Gaullovih privrženecv, ki so doslej zmerom volili dosedanjega predsednika generala de Gaulle. Kandidat centra Jean Lecanuet je trideset let mlajši od de Gaulle in ni obremenjen z nobenimi negativnimi lastnostmi: Četrte republike, z razliko od vseh drugih de Gaullovih protikandidatov. V ostalem pa je vodil Lecanuet volilno borbo v Kennedyjevem slogu.

Resnični dobitnik pri nedeljskih volitvah Jean Lecanuet je podal sledečo izjavo o nedeljskih volitvah: „General de Gaulle ne podpira večina volilcev. Francosko prebivalstvo ne odobrava več enoglasno politike sedanjega francoskega predsednika de Gaulle.“

Bivši ministrski predsednik Debré pa je izjavil: „Lecanuet je postal v imenu Evrope instrument francoske razprtije“.

Pekinga ne bo na razorožitveni konferenci

Kitajska postavlja pogoje — Dunaj sedež konference?

Vlada v Pekingu je v sredo, 1. decembra, postavila pogoje za udeležbo na svetovni razorožitveni konferenci, ki naj bi bila predvidoma leta 1967 na Dunaju: Komunistična Kitajska mora biti pred tem še sprejeta v Organizacijo združenih narodov. S tem je Peking posredno priznal, da želi postati član najvišje svetovne organizacije.

To izjavo je podal nek komentator kitajskega zunanjega ministrstva na vprašanje francoske tiskovne agencije AFP. Izjava se glasi:

„Svetovna razorožitvena konferenca temelji na resoluciji Organizacije združenih narodov, zato Kitajska ne bo sodelovala na njej. Organizacija združenih narodov

(OZN), ki je pod kontrolo Združenih ameriških držav, je stalno sovražno razpoložena nasproti Pekingu. Kitajska ne bo toliko časa navezala stikov z Združenimi narodi, pa tudi se ne bo udeležila nobene konference, ki bi jo sklicala svetovna organizacija, dokler ne bo sprejeta kot zakonita članica v Organizacijo združenih narodov, in pa dokler ne bo Čangkajškova klika (svojat) izključena iz Združenih narodov.“

Odsotnost rdeče Kitajske na svetovni razorožitveni konferenci pa bi zmanjšala tudi pomen le-te v najvažnejši točki: Zdržene države Amerike ne bi bile tako dolgo pripravljene na atomsko razorožitev, dokler bi pekinška vlada nadaljevala z jedrsko oborožitvijo.

Vesoljska ladja „Gemini 7“ leti okoli Zemlje

„Gemini 7“ bo ostala v vesolju 14 dni

Iz ameriškega oporišča Cape Kennedyja so v soboto, 4. decembra, ob 20.30 po srednjeevropskem času izstrelili vesoljsko ladjo „Gemini 7“, v kateri sta astronauta James Lovell in Frank Borman. Ladja je začela krožiti okoli Zemlje. Po načrtih naj bi ostala v vesolju 14 dni, pri tem pa bi morala napraviti 206 krogov okoli Zemlje.

Iz raketnega oporišča so sporočili, da leti „Gemini 7“ po začrtanem tiru, katerega perigej (prizemlje) znaša 161 kilometrov, kakor je bilo predvideno, apogej (od Zem-

lje najbolj oddaljena točka) pa 235 kilometrov, in sicer 16 kilometrov manj, kot je bilo predvideno. Radijska zveza s kabino je nekoliko nejasna, vendar pa so pogovori še zmerom razumljivi. 23 minut po odhodu oz. vzletu so sporočili, da je vse v redu.

Strokovnjaki raketnega oporišča so začeli pregledovati izstrelitve, da bi ugotovili ali je izstrelitev „Gemini 7“ povzročila kakšno škodo. Od tu bodo mogoče že 12. decembra, gotovo pa 13. decembra izstrelili vesoljsko ladjo „Gemini 6“, v kateri bosta Walter Schirra in Thomas Stafford v okvi-

Morda tudi tod ne bo šlo brez trenja, kot ga je nakazoval tudi potek koncila. Koncil je bil namreč že en sam dialog, razgovor koncilskih očetov na najvišji ravni. In znameniti konservativni kardinal Ottaviani se je izkazal za neustrašenega varuha duhovitega zaklada in vendar odprtega za novi razvoj.

Kot sinovi in hčere matere Cerkve pozdravljamo tudi mi koroški Slovenci novi čas. Naš pozdrav velja še posebej našemu nadpastirju, ki se je ravnokar vrnil s koncila v svojo škofijo in bo odslej z novo avtoriteto duhovni oče svojih sinov in hčera. Z njim in ob njem pričenjamo kot eden obeh narodov dežele novi duhovni razvoj naše škofije.

OBJAVA

V soboto, dne 11. decembra 1965, končamo na Državni gimnaziji za Slovence prvo tromesečje.

Ob 10. uri dopoldne je v Domu glasbe (Konzerthaus) v Modri dvorani občni zbor Združenja staršev in popoldne na šoli „Dan staršev“ od 13. do 16. ure.

Ravnateljstvo

ru sporeda, ki določa sestanek v vesolju z „Gemini 7“.

Borman in Lovell sta sporočila, da baterije novega tipa za proizvajanje elektrike, ki so povzročile toliko skrbi, med poletom „Gemini 5“, redno delujejo. Pozneje sta ugotovila padec tekočega kisika, toda sprožila sta delovanje posebne zaklopke, tako da je postal pritisk zopet normalen. Vesoljska ladja leti v bližini druge stopnje nosilne rakete, ki ima 4 močne žaromete. Drugo vesoljsko ladjo, v kateri bosta astronauta Schirra in Stafford, nameravajo izstreliti osem dni, 19 ur in 4 minute po odhodu „Gemini 7“. Ta razlika časa je potrebna zaradi tega, ker bodo uporabili isto izstrelitveno kakor za „Gemini 7“.

Po treh krogih okoli Zemlje bo „Gemini 6“ po nekaterih manevrih oddaljena 300 kilometrov od „Gemini 7“ in bo stopila z njo v stik po radarju. Zasedovanje ladje bosta vodila radar in elektronski stroj, toda v primeru okvare bodo začeli delovati enaki aparati na Zemlji. Po šestih urah izstrelitve „Gemini 6“ bi morali biti obe ladji druga poleg druge v vesolju. V formaciji naj bi leteli dva kroga in pol okoli Zemlje, nakar naj bi se ločili in vsaka bi nadaljevala svoj znanstveni spored. „Gemini 6“ naj bi se vrnila v ozračje po 46 urah in 45 minutah letenja. „Gemini 7“ pa bo nadaljevala svoj polet okoli Zemlje in skušala ostati v vesolju 329 ur in 30 minut.

V raketnem oporišču Cape Kennedy pa medtem nadaljujejo znanstveniki urejanje vzletišča za vesoljsko ladjo „Gemini 6“. Ugotovili so, da je škoda, ki je nastala pri izstrelitvi vesoljske ladje „Gemini 7“, manjša, kot so domnevali.

Zdravniki dobivajo na Zemljo poročila o zdravstvenem stanju astronautov. Sedanji poskus, tako pravijo ameriški znanstveniki, je silnega pomena za nadaljnje poskuse, ki so povezani z daljšim bivanjem kozmonavtov v vesolju. Borman in Lovell imata poseben vesoljski skafander (potapljaška naprava), ki je mnogo lažji in si ga lahko slečeta. Uspeh sedanjega poskusa bi bil važen tudi za izvajanje programa „Apolon“, ki je povezan z odhodom človeka na Luno. Končno upajo ameriški raketni znanstveniki, da bodo rešili še nekatera življenjska vprašanja, ki so važna za človekovo bivanje v vesolju.

Sovjetski znanstveniki izstrelili Luno 8

Časopisna agencija Tass je sporočila, da je Sovjetska zveza v petek, 3. decembra, izstrelila avtomatsko postajo „Luno 8“. Glavni cilj tega poskusa je bil nadaljevanje proučevanja elementov mehkega pristanka na Luni in nadaljevanje znanstvenih raziskovanj. Avtomatska postaja „Luna 8“ tehta 1532 kilogramov.

Prejšnji poskus z „Luno 7“ so izvedli 4. oktobra letos. Ko se je avtomatska postaja približala Luni, so izvedli operacije za mehke pristaneke. Toda nekatere med njimi se niso v celoti posrečile, zato jih je treba ponovno proučiti. Polet postaje „Luna 7“ je nudil dovolj praktičnega gradiva za nadaljnje delo.

Sedaj pa so znanstveniki sporočili, da se poskus zopet ni posrečil. Avtomatska postaja „Luna 8“ je v ponedeljek pozno zvečer treščila na lunino površino

Politični teden

Po svetu ...

ZVEZNI KANCLER PRED ZDRUŽENIMI NARODI

Zvezni kancler dr. Klaus, ki je v nedeljo, 28. novembra, prispel v Združene države Amerike, je končal obisk v Washingtonu in se podal v New York, kjer je v sredo, 1. decembra 1965, govoril v OZN. Še prej je kancler imel dveurni razgovor z ameriškim zunanjim ministrom Deanom Ruskom o svetovnem položaju. Po razgovoru je Klaus izjavil novinarjem, da je dunajski sestanek med Kennedyjem in Hruščovim leta 1961 mnogo doprinesel k popuščanju napetosti v svetu. Dunaj bi bil lahko tudi sedaj mesto zasedanja svetovne mirovne konference o Vietnamu. Seveda ne bi Avstrija podvzela nobene pobude o vietnamskem problemu. „Avstrija tudi ne more postati polnovredna članica Evropske gospodarske skupnosti zaradi svojega nevtralnega položaja in tudi ne bi podpisala nobene pogodbe, ki bi kršila naše mednarodne obveznosti in našo nevtralnost,“ je dejal dr. Klaus.

Ko so ga novinarji vprašali o politični krizi v Avstriji, je zvezni kancler dejal, da upa, da bodo sedanjo koalicijo tudi po volitvah ohranili.

Dalje so na tiskovni konferenci zbrani novinarji vprašali dr. Klause tudi o južnotiroolskem vprašanju. Kancler jim je odgovoril, da so dosegli pri pogajanjih z Rimom precejšnje uspehe in da je možno, da bi dobili Južni Tirolci neko kulturno in gospodarsko samoupravo.

V dolgem govoru pred najvišjim svetovnim forumom je dr. Klaus med drugim tudi dejal, da je načelna politika Avstrije, tudi v bodoče zastaviti po njenih zmogljivostih vse sile v službo Združenih narodov, če bi bilo to potrebno za ohranitev miru in mednarodne varnosti. Ob tej priliki je kancler omenil dobro uspele akcije naše dežele v Kongu in na otoku Cipru.

VOJAŠKI UDAR V KONGU

Poveljnik kongoške vojske general Mobutu je nedavno izvedel vojaški udar in strmoglavil predsednika Kasavubu. V deželi so ustanovili vojaško vlado, ki ji predseduje general Mobutu.

Kongo ima po novem državnem udaru novega predsednika generala Jožefa Mobutuja. Na sliki ga vidimo v novem okrasju odlikovanj.

S tem dogodkom je prišlo v kongoški notranji politični krizi, ki je izbruhnila po zaostritvi odnosov zaradi Čombejeve odstranitve in nezaupnice, ki jo je izglasoval parlament vlade Evarista Kimbe, do dramatičnega prekreta.

Kmalu po vojaškem udaru so po leopardovskemu radiu prebrali tudi razglas novega režima, ki vsebuje 13 točk:

1. predsednik Kasavubu je odstavljen.
2. Premier Evarist Kimba je razrešen svojih dolžnosti.
3. General Mobutu prevzame predsedstvo države.
4. Vse narodne ustanovitve delujejo naprej.
5. Kongo bo izpolnjeval svoje obveznosti do Združenih narodov in Organizacije afriške enotnosti (OAE).
6. Kongo izraža prijateljstvo do sosednjih držav.
7. Kongo bo spoštoval sporazume, ki se tičejo pristopa Konga k listini skupne afriške in malgaške organizacije.
8. Nadaljevali bodo zблиževanje z drugimi afriškimi deželami.
9. Vmešavanja od zunaj ne bodo trpeli.
10. Odpravljena je cenzura nekaterih časopisov.
11. Vse ustavne pravice,

med njimi svoboda vesti, veroizpovedi, tiska in združevanja bodo spoštovane. 12. Vsi politični zaporniki, razen tistih, ki so delovali proti notranji varnosti države, so osvobojeni. 13. Vojska zagotavlja varnost vseh oseb, domačih in tujih.

Kmalu po vojaškem udaru je bilo zasedanje poslanske zbornice in senata, ki sta soglasno in brez razprave odobrila sklepe generala Mobutuja, ki se je proglasil za predsednika „Demokratske republike Konga“ za 5 let. Polkovnik Mulamba, ki ga je Mobutu imenoval za premiera vlade, je že pričel pogovore s političnimi predstavniki za sestavo „vlade narodne enotnosti“.

MEDAMERIŠKA KONFERENCA ZAKLJUČILA SVOJE DELO

V Riu de Janeiru, v Braziliji so končali 30. novembra izredno ministrsko zasedanje Organizacije ameriških držav, ki je trajalo štirinajst dni (naš list je o tem pisal v prejšnji številki). Kakor so poročali opazovalci, so se na tej konferenci dejansko ognili ureditvi latinsko-ameriških trenj,

... in pri nas v Avstriji

SVAREČ OPOMIN AVSTRIJSKEGA EPISKOPATA

Naša notranja državna politika se v zadnjem času razvija vedno bolj v negativno smer, kar povzroča precejšnjo zaskrbljenost. To nerazveseljivo dejstvo so proučevali tudi avstrijski škofje med svojim bivanjem v Rimu ob priliki II. vatikanskega vesoljnega cerkvenega zbora in so v tej zvezi izdali preteklo soboto skupno pastirsko pismo, naslovljeno katoličanom v domovini.

V njem je izražena skrb zaradi ogrožanja notranjega miru v Avstriji. Tako so na primer tudi nedavni spori v zvezi z ukrepi za naglo in učinkovito pomoč žrtvam strašnih poplav v Avstriji pokazali obžalovanja vredno pomanjkanje učinkovitega sodelovanja. Nadaljnje nerazveseljivo dejstvo je, da se pri zadnji vladni krizi ni mogel več uveljaviti duh odgovornosti zavežajoče se pripravljenosti za pogajanja in človečanske spravljivosti v blagor državne celote.

Zato škofje pozivajo vse za to odgovorne moze javnega življenja in vse ljudi dobre volje v Avstriji, naj narodne blaginje ne zapostavljajo strankarsko vezanim koristim! Nato naslavljajo nujno prošnjo vsem odgovornim politikom, naj pri pripravih za parlamentarne volitve, ki bodo prihodnje leto, varujejo ugled in dostojanstvo vsake osebe, in naj časti sodržavljana nikar ne blatijo, temveč naj vkljub ostrim medsebojnim nasprotovanjem pokažejo obzirnost, dostojnost in srčno kulturo. „Kako naj sicer,“ nadaljuje pastirsko pismo, „naša mladina še gleda z respektom in s pripadajočim spoštovanjem na take odgovorne moze? Kako naj bo pripravljena, da bi za izpolnitev skupne naloge ona pravtako hotela pomagati in, če treba, doprinesla tudi žrtve za to nam vsem tako ljubo domovino? Na zadržanju in poteku tega volilnega boja se bo pokazalo, koliko je naš narod zares notranje dozorel...“

ZAVIST SOCIALISTOV ...?

Na drugem mestu poročamo o uspešnem in pomembnem obisku avstrijskega zveznega kanclerja dr. Klause v Združenih državah Severne Amerike in na sedežu Organizacije Združenih narodov v New Yorku. Proti temu uradnemu potovanju so socialistični člani vlade na eni izmed njenih zadnjih sej izrazili hude pomisleke, češ da je dr. Klaus po zadnjem padcu vlade in razpustu parlamenta le začasni posievodeči zvezni kancler in torej zato ne more več nastopati in govoriti v imenu neke pravo-močne vlade.

Zastopniki Ljudske stranke pa so SPOe opomnili, da se jim čudno zdi, zakaj se ni na isto stališče postavila ob priliki nedavnega obiska romunske vladne delegacije pod vodstvom ministrskega predsednika Maurerja v Avstriji in njenih uradnih razgovorov in pogajanj z avstrijskimi vladnimi organi; pravtako tudi ne ob priliki dojučitve vladne delegacije za zaključek II. vatikanskega koncila v Rimu. Kajti tako prvo kot drugo je bilo pod vodstvom istega „prehodnega“ kanclerja — dr. Klause. Zanimivo, da hoče SPOe šele sedaj potegniti tudi zunanjo politiko v volilno propagando.

posebej poskusu Združenih ameriških držav, da bi latinsko-ameriškim deželam vsilile nekatere svoje ideje.

Omejili so se na potrditev splošnih načel ustanovne listine Organizacije ameriških dežel (OAD). Ministri 19 ameriških držav so se strinjali s predlogom, naj bi sklicali prihodnje leto v Buenos Airesu v Argentini tretjo izredno konferenco Organizacije ameriških držav, na kateri bi govorili o nekaterih spremembah ustanovne listine te organizacije. Mandat glavnega tajnika te organizacije so skrajšali od 10 na 5 let in se sporazumeli, o decentralizaciji organov OAD.

Doslej je bil glavni upravni organ svet, odslej pa bo imela ta organizacija 3 avtonomne organe: medameriški gospodarski in socialni svet ter medameriški odbor za prosvetno in kulturna vprašanja. Doseženo je bilo tudi soglasje o rednem letnem zasedanju zunanjih ministrov.

V pogledu gospodarskih vprašanj obeh ameriških celin so na zasedanju sklenili, da bodo gospodarska vprašanja odslej obravnavali enako kot politična. ZDA so v načelu sprejele težnje Latinske Amerike, da se zahodna polobla gospodarsko združi in vzpostavi skupni latinsko-ameriški trg.

CENE IN VOLILNA PROPAGANDA

Ze dosedaj smo ponovno doživljali, da sta se obe vladni koalicijski stranki (OeVP in SPOe) med sabo obdolževali, kdo je kriv tega, kdo onega, in sta skušali „črnega Petra“ druga drugi „vtihotapiti“. Sedaj, ko se je že začel volilni boj, se pa ta ne posebej hvalevredna igra pojavila v večji meri in se bo seveda še stopnjevala.

Zato je n. pr. Nižjeavstrijska kmečka zveza prejšnji teden pozvala vse odgovorne politike k treznosti in poštenosti pri izvajanju volilne propagande; kajti vrsta in način volilnega boja, kakor se je začel že sedaj v predbožičnem času, sta nevarna in sramotna. Tako n. pr. nikakor ne bi smeli težavne gospodarsko-politične situacije po tem letu katastrof in slabe letine napraviti za podlago izrazito demagoških volilnih gesel. Kajti nikakor ni pošteno, izredno slab pridelek krompirja in pomanjkanje jajc, ki se je pojavilo tako rekoč po vsej Evropi, skušati kot krivdo naprtiti eni izmed strank ali celo samemu zveznemu kanclerju. S takimi neosnovanimi trditvami hočejo prizadeti politiki vprav zasmehovati kmečki stan.

KDO JE ODGOVOREN ZA CENE?

Ze zgoraj smo omenili, kako hočejo nekateri neodgovorni politiki zlorabljati vsako neprijetno zadevo in jo naprtiti svojemu političnemu nasprotniku. Tako so tudi te dni ob priliki odsotnosti zveznega kanclerja dr. Klause nekateri vidni socialisti skušali njega napraviti krivega za prekomeren porast cen.

Zvezni kancler je ob koncu preteklega tedna odločno zavrnil vsa ta in podobna neresnična podtikanja in z vso jasnostjo podčrtal polno socialistično soodgovornost v vprašanih cen in v tej zvezi dodal:

„Nadalje je treba ugotoviti, da imamo v Avstriji vlado, obstoječo iz zastopnikov dveh, in ne le ene stranke. Stranka, ki imenuje podkanclerja in vodi šest vladnih resorjev, ne more dolga leta sedeti na vladnih stolčkih, nato se pa tako obnašati, kot da bi sploh ne bila zraven. Podkancler je n. pr. pristojen za poddržavljana podjetja in na način tudi odgovoren za davčni denar, ki ga je bilo treba porabiti (iz državne blagajne) za podporo pasivnih poddržavljenih obratov. Isto velja za prometnega ministra in državne železnice. Notranji minister pa je končno najvišji faktor za cene in je za vsa povišanja uradno reguliranih cen soodgovoren.“

PROF. BORODAJKEWYCZ — „POGOREL“

Vsem nam je še v dobrem spominu dr. Taras Borodajkewycz, profesor na visoki šoli za svetovno trgovino, ki je pred meseci povzročil znano, po njem imenovano afero zaradi svojih predavanj proti Judom in deloma tudi v nacističnem duhu. O tem so takrat pisali nekateri avstrijski časopisi precej odločno in se zgražali nad profesorjem. Ta jih je zaradi tega tožil po tiskovnem zakonu in je v prvi instanci dosegel, da so bili omenjeni časopisi obsojeni na denarne kazni.

Proti tej razsodbi so časopisi vložili priziv na višje sodišče (prizivni sodni senat).

SLOVENC

doma in po svetu

Slovenec — argentinski slikar in pesnik

Arhitekt Viktor Sulčič je gotovo ena najmarkantnejših osebnosti iz vrst staronaseljencev v Argentini. Tržčan — od Svetega Križa — je v Argentino prispel že leta 1924, potem ko je absolvirал industrijsko visoko šolo v Trstu in arhitekturo v Florenci in Bologni. Tu je postal med najbolj znanih tukajšnjih arhitektov. Sulčič pa se poleg svojega poklica udeležuje tudi kot slikar, ki je imel že več razstav pri Witkumbu (dve), Punta Arenas (Čile) in v Beogradu. Prav za svojo 60-letnico je imel svojo zadnjo razstavo, ki ga je pokazala kot impresionističnega slikarja slovenske tržiške obale (Sv. Križ).

Kot pesnik pa se je pojavil ob svoji 50-letnici, ki jo je praznoval nedavno. In to pesnik — v kasteljanski, v kateri je izdal zbirko *Luces y sombras* (Luči in sence). Posvetil jo je svojemu u zgodnji mladosti tragično umrlemu sinu Hektorju Igorju. Toda kot vedno, se je tudi ob tej priliki Sulčič pokazal velikega Slovenca in — dasi nikdar ni hodil v slovenske šole —, je dodal tri slovenske pesmi. Prva Sveti Križ je impresionistični pejsaž njegove rodne vasi, opisan vizualno in zgodovinski:

Na robu Krasa, kamnitega sklada,
ki strmo v Jadransko morje pada,
na severni bregoviti obali

(pri morju vinogradi in pristanišče, na vrhu grušč, trnje in žajbelj v skali, v zalivu Grljansko kopališče),

počiva Sveti Križ — moja rojstna vas.

Konča pa se ta pesem z narodnostno poanto:

Sveti Križ pa še danes gleda na Triglav:
Slovensko besedo je z neba Bog poslal!

Najboljša je druga pesem Ribič je mlad, ki je lepa slovenska „marina“ v smislu Aškerčevih jadranskih biscev, katerih motivi so vzeti s prav iste klasične obale slovenskih ribičev. Zadnja Naš Kras pa je vodnikovska štirivrstična himna Krasu, opeva joča njeno pokrajinsko lepoto, pa tudi zgodovinski razvoj.

Kakor se je v teh zadnjih treh slovenskih pesmih pokazal Sulčič Slovenca, se je tudi v uvodu v kasteljanski, ki ga posveča — slovenski mladini staršev njegove generacije po prvi svetovni vojni. To lepo gesto pospremi z lepim, sončnim opisom Krasa in kraških ljudi, odkoder izvira njihov rod.

Tako je pesnik Sulčič kot kasteljski pesnik, poklonil svoj obulud tudi svoji slovenski domovini in ljubezni do nje, kakor se je vedno in povsod pokazal Slovenca.

Odkritje spominske plošče Franu Albrehtu

V nedeljo, 14. novembra, so na rojstni hiši pisatelja Frana Albrehta v Kamniku odkrili spominsko ploščo z reliefno podobo, ki jo je izdelal kipar in medaljer Vladimir Stoviček. Kamniška kulturna društva so za to priložnost pripravila lep program.

Slovenci v „Die Welt im Bilderbuch“

V založbi Atlantis v Zürichu je izšla pred kratkim zajetna knjiga Bettine Hürlimann z naslovom „Die Welt im Bilderbuch“ (Svet v slikanici). Knjiga prinaša eseje in ilustracije za otroke iz 24 dežel. Tu notri je poudarjena tudi dejavnost Mladinske knjige iz Ljubljane. V knjigi je natisnjeno 5 reprodukcij slovenskih ilustratorjev: Milana Bizovičarja iz Prežihove slikanice „Prvi maj“; Lidije Osterc iz slikanice Ele Peroci „Hišica iz kock“; Marlenke Stupica iz slikanice Marcela Aymeja „Labodi“; Ančke Gošnik-Godec iz Prežihove slikanice „Levi devčje“; Marije Vogelnik iz slikanice Ele Peroci „Breskve“.

To je pretekli teden odločilo, da časopisi niso storili nikakega kaznivega dejanja, in jih je oprostilo. Dr. Borodajkewycz mora torej vzeti nase očitek, da je v svojih predavanjih dejansko širil nacionalsocialistično in antisemitsko miselnost in da torej nikakor ni primeren kot vseučiliški profesor in vzor mladini ter kot njen vzgojitelj.

BOŽIČNE POČITNICE DO 9. JANUARJA

Deloma na zahtevo staršev, deloma zaradi varčevanja kurjave bodo verjetno podaljšali božične počitnice na ljudskih, glavnih in srednjih šolah. Gre namreč samo za dva dni, in sicer za petek, 7. in soboto, 8. januarja prihodnjega leta. Prvotno naj bi trajale počitnice le do 6. januarja in pouk naj bi se zopet pričel na zelo neugoden dan, v petek, 7. januarja. Kakor pa izgleda so v prosvetnem ministertvu sedaj na pameten način rešili to vprašanje. Tako naj bi bil prvi šolski dan po božičnih počitnicah v ponedeljek, dne 10. januarja 1966.

Felijs J. Bister

Ob 100-letnici rojstva dr. J. E. Kreka - učitelja slovenskega naroda

Knjiga bi se lahko nazvala slovenski odgovor na encikliko papeža Leona XIII. „*Recurram novarum*“ (1891). Da je ona postala takoj nepogrešljiv učbenik in priročnik skoraj vseh slovenskih kulturnih, gospodarskih in političnih delavcev, ni treba posebno poudariti. Slovenski narod si je s tem razmeroma hitro prisvojil socialni nauk katoliške Cerkve ob koncu 19. stoletja.

Toda dr. Krek se je le kratko odpočil od neposrednega političnega dela. Ze jeseni 1901 ga je pozvalo slovensko kmečko ljudstvo ponovno kot narodnega zastopnika in sicer v kranjski deželni zbor v Ljubljani, kjer je odlično zastopal osnovne interese slovenskega naroda do svoje smrti. Deželna skupščina je štela tedaj 36 voljenih poslancev, od katerih je pretežno kmečka večina slovenskega ljudstva imela samo 14 zastopnikov. Razumljivo je torej, da je Krek brez vsakega odlašanja začel neusmiljeno pobijati po nasprotnikih slovenstva in neustrašeno iskati vzroke temu krivičnemu in nezdružljivemu položaju. V zbornici je morala nastati burja, ko so terjali Krek in njegovi privrženci volilno reformo, ki bi odgovarjala pravemu narodno-socialnemu stanju na Kranjskem.

Ko je v jesenskem zasedanju deželnega zbora leta 1904 dr. Šušteršič v imenu svoje skupine razpravljal o volilni reformi za deželni zbor, je dr. Krek pri tej priliki „ostro nastopil proti baronu Heinu, deželnemu glavarju, katerega je slikal kot sovražnika ljudstva“. Očital mu je, da Slovence ne samo sovražijo, marveč da jih zaničuje v smislu Wolfve izjave v dunajskem parlamentu, da so Slovenci „manjvredna narodnost“. V odseku za volilno reformo je stavil istočasno sledeči predlog: „Deželni zbor obžaluje, da dež. predsednik baron Hein skoro brez izjeme govori samo nemško. Dež. odbor naj ne sprejema samo nemških vlog.“ Fr. Jež piše: „Takega viharja še ni videla kranjska dež. zbornica. Za Krekov predlog so glasovali tudi slovenski liberalci, čeprav so bi-

li blizu Heinu. Potrpežljivosti slovenskega ljudstva brez razlike stanu je bilo konec...“ (Ob 50-letnici ... str. 89) Zasluga za ta pozitivni razvoj je pripadala v prvi vrsti dr. Kreku. Bil je tudi glavni „spiritus agens“ (delujoči duh) pri vseh manifestacijah za splošno in enako volilno pravico, ki so spremljale to novo politiko narodnih voditeljev. In Fr. Jež nadaljuje v svojem prispevku (str. 90): „V februarju l. 1908 je prišel oklic za deželnozborske volitve, zadnje po starem volivnem redu. Večina ljudstva naj v deželnem zboru dobi odločilen vpliv; ... Krek je v okraju Kamnik-Brdo od 1798 dobil 1710 glasov. Izvoljen je bil za predsednika ustavnega odbora za volivno reformo...“

Jeseni so se vršile dopolnilne volitve v deželni zbor po novem volivnem redu. Stranka je sijajno zmagala. Krek je živahno agitiral.

Ze maja 1906 je bil dr. Krek ponovno izvoljen v državni zbor. Baron Gautsch je namreč istega leta predložil volilno reformo za državno skupščino. Tako je „Krek na splošno željo zopet kandidiral v dunajski parlament v upanju, da bo na demokratični podlagi izvoljena zbornica pokazala več smisla za ljudske potrebe v socialnem in narodnem oziru. Ponovno je nastopil kot govornik ob napeti pozornosti vse zbornice brez razlike stranke in narodnosti in se je živahno udeleževal v odsekih“, ugotavlja Ivan Dolenc v SBI (str. 560).

Prišla je aneksijska kriza, ko je namreč 5. oktobra 1908 Avstro-Ogrska izvedla dokončno priključitev (aneksijo) Bosne in Hercegovine k monarhiji. Velesile so tedaj precej ostro reagirale, posebno pa Srbija in Črna gora. Tudi v notranji politiki je sprožil ta dogodek vrsto komplikacij. Slovenski zastopniki na Dunaju so takoj zahtevali, da se združita anektirani deželi s hrvaškimi pokrajinami.

Začel se je boj za Bosno, posebno proti Madžarom. Bienenrothova vlada je bila proti Slovincem, hotela pa je Italijanom dati vseučilišče. „Slovenski klub“ se je trudil za zblizanje z „Jugoslovanskim državnozbornim klubom“. Ustanovili so „Narodno zvezo“ za strnjen nastop pri skupnih vprašanjih. Naši poslanci so spoznali, da se bližajo hudi časi, zato so iskali zaveznikov. Spomladi l. 1909 so ustanovili „Slovensko središče“, ki je štelo 58 slovenskih, hrvatskih, rusinskih in katoliških čeških poslancev. Kmalu pa se je na veliko prizadevanje dr. Šušteršiča in dr. Kreka ustanovila „Slovenska Enota“, ki je štela 125 poslancev.

V marcu se je začela ustanavljati agrarna banka za odkup bosenskih kmetov. Imeli bi jo v rokah zgolj Madžari, ki bi delali ve-

like dobičke. Naši poslanci so takoj nastopili proti vladi, ki je odobrila to banko. Nikdar ne bom pozabil tedanjega nastopa dr. Kreka v državnem zboru. 3. junija je govoril Krek silovit govor proti finančnemu ministru Bilinskemu... Vlada je dobila nezaupnico, kajti predlog češkega poslanca Kalina je bil sprejet z 201 proti 197 glasovom. O dr. Šušteršičevem predlogu niso mogli glasovati, ker so vladni poslanci ušli iz zbornice. Dne 8. junija bi naj bilo novo glasovanje. Naši so celo noč pregovarjali Poljake za svoj predlog. Žal brez uspeha. Zbornica še nikdar ni bila tako obiskana. Brzobjavno so klicali poslance, ki dotlej niso nikdar prišli v zbornico. „Slovenska Enota“ je dobila 237 glasov, vlada pa 241, toda glasovali so zase 4 ministri in zbornični predsednik. Krek je hodil kakor slaba vest za Bilinskim... Naši so vladi prepredili proračun (1909), državni zbor je bil razpuščen. Naši so 15. julija izdali znamenit manifest na slovensko ljudstvo.

L. 1908. je slovensko kmečko ljudstvo na Kranjskem prišlo do odločilnega vpliva v deželnem zboru. Začenja se nova doba...“ (Ob 50-letnici ... str. 90—91).

Dr. Krek se je neumorno prizadeval za pravice in potrebe svojega ljudstva, bodisi v državnem ali v deželnem zboru. Po izbruhu svetovne vojne je kot predsednik Gospodarske zveze gledal, da olajša prebivalstvu, posebno delavcem, obupni položaj in da jim zagotovi potrebno hrano. V notranjosti „Vseslovenske ljudske stranke“ (VLS) se je med vojno boril s kolegom dr. Šušteršičem za sodobno usmeritev njihove politične dejavnosti. Dr. Šušteršič je bil hud avstrofil in vdan služabnik habsburške dinastije, medtem ko je dr. Krek simpatiziral z zapadnimi silami, ker je najbrž njegova politična bistroumnost in rahločutnost kmalu spoznala, kam kocka na žalost leti. Ko je kocka končno padla, dr. Kreka ni bilo več med živimi, a mi lahko ugotovimo, da je docela pravilno prerokoval.

Njegova zadnja politična akcija, tako imenovana „Majska deklaracija“ od 30. maja 1917, ki jo je zasnoval, a jo je v dunajskem parlamentu v imenu 33 južnoslovenskih poslancev prebral dr. Anton Korosec kot predsednik novoustanovljenega parlamentarnega „Jugoslovanskega kluba“. Deklaracija je državno-politični koncept za preureditev monarhije v triarističnem smislu, da se namreč v okviru avstrijskega cesarstva ustanovi samostojna jugoslovanska država. Ostala je poslednji politični dokument južnih Slovanov v avstro-ogrski monarhiji. Ker je bila deklaracija za Nemce samo mrtva črka na papirju stenografskega zapisnika parlamenta, je še prej postala za južnoslovenske narode, prav posebno za Slovence, granitni temelj poznejšega narodno-državnega gibanja. Končno jim je služila kot primerna vstopnica v docela neodvisno in suvereno državno skupnost, ki je nosila prvotno ime „Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev“, 1929 pa se preimenovala v „Kraljevino Jugoslavijo“.

Koncert poljskega pianista

V ponedeljek, 6. decembra, je koncertiral v veliki dvorani celovškega konservatorija poljski mojstrski pianist Adam Harasiewicz. Njegov klavirski umetniški koncert je obsegal izključno dela znamenitega poljskega komponista in hkrati pianista Frederica Chopina (22. 2. 1810 do 17. 10. 1849). Chopin je komponiral nočne (večerne pesmi), valčke, mazurke (poskočne poljske ples) in poloneze (vrsta poljskega plesa v tričetrtinskem taktu).

Umetnik Adam Harasiewicz spada danes med najboljše interprete (izvajalce) Chopinovih klavirskih stvaritev. Dunajska kritika ga je nazvala pesnika instrumenta, ki služi največjemu komponistu klavirske glasbe Fredericu Chopinu in v „Salzburger Nachrichten“ je zapisal glasbeni kritik Hans Haring med drugim tudi, da je v igri pianista mojstra A. Harasiewicza, nekaj, kar bi lahko nazvali nekaj velikega, skrivnostnega, je to čarovnik: Paganini klavirja.

Mi bi pa k temu samo še dodali, da nas je igra poljskega umetnika na ponedeljkovem koncertu naravnost očarala. In v tem so si bili vsi poslušalci enih misli.

Izšla sta prva dva zvezka Perkonigovih del

V celovski založbi Johann Heyn sta izšla prva dva zvezka Perkonigovih izbranih del. Prva knjiga je monografija o življenju in delu velikega koroškega pisatelja izpod peresa znanega germanista dr. Ericha Nußbaumerja, v kateri avtor označi pisateljev življenjski prostor, njegovo obsežno delo ter se v posebnem poglavju loti tudi za nas posebno zanimivega vprašanja Perkonigovega razmerja do koroških Slovencev.

Drugi zvezek prinaša znamenita pesniškova avtobiografska dela in nekaj drugih.

Zvezki so vezani v umetno usnje ali pa v platno.

S to izdajo izvrši pred nekaj leti ustanovljena Josef-Friedrich-Perkonig-Gesellschaft eno svojih poglavitnih nalog.

Likovna umetnost:

BOŽIČNA RAZSTAVA V DOMU UMETNIKOV

Božična prodajna razstava Umetniškega društva za Koroško je letos odprta od 8. do 23. decembra, in to v Domu umetnikov. Razstavo si lahko ogledate dnevno od 14. do 19. ure, v nedeljah pa tudi dopoldne od 9. do 12. ure in popoldne od 14. do 19. ure.

Kakor vsa leta razstavlja Umetniško društvo bogat izbor likovnih del, katere je mogoče kupiti po ugodnih cenah, tako da so zares dostopna tudi najširšim plastem prebivalstva.

Pod Kolpingovim varstvom

Za stoletnico smrti Adolfa Kolpinga 4. decembra 1865 — 4. decembra 1965

Zbogom, sin moj, ostani pošten, Boga ne zapusti, mojstra ubogaj, uči se, denar ne zapravljaj, piši kmalu. Take in podobne nauke je dajala marsikatera slovenska mati svojemu sinu, ko ga je pokropila z blagoslovno vodo pri odhodu v tujino.

Težko je pričakovala prvo pismo, v katerem ji sin sporoča, da je dobil delo pri poštenem mojstru, dostojno stanovanje in dobro ter poceni hrano pa ima v domu „Društva katoliških rokodelskih pomočnikov“. V tem domu nas je veliko fantov. Imamo dosti zabave, pevski zbor, godbo in predavanja. Še celo „gospod“, stanujejo tu, imamo tudi kapelo, kjer je vsak dan tu, maša. Prejšnji teden so nam g. predsednik društva toliko lepega povedali o že pok. Adolfu Kolpingu, ustanovitelju tolikih katoliških rokodelskih društev.

Adolf Kolping je bil rojen dne 8. dec. 1813 v mestecu Kerpen ob Reni, kot sin revnih staršev. Izučil se je čevljarstva. Kot pomočnik je po tedanji navadi tudi on šel na potovanje, da bi si z delom v raznih mestih pridobil čimveč strokovne izobrazbe. Pri tem pa je na žalost opazil vse bedno življenje tedanjih rokodelskih pomočnikov, ki so stanovali po podstrežjih, pijančevali itd. To ga je bolelo. Kako pomagati? Kot čevljarški pomočnik ne bi mogel za rokodelski stan kaj prida storiti. Ze iz rane mla-

dosti je želel biti duhovnik. Ves prosti čas se je učil. Tako je 24 let star zapustil svojega dobrega mojstra, ki si ga je izvolil za svojega naslednika ter bi mu dal edino hčer za ženo. Mladi Adolf se je mojstru zahvalil rekoč: „Gospod me kliče v svoj vinograd“. Vstopil je v 3. razred kölnske gimnazije ter jo odlično dovršil. Njegov plemeniti značaj in ljubezen do bližnjega se kaže tudi v tem, da, ko so za časa njegovih študij razsajale koze, je Kolping stregel svojemu stanovanjskemu tovarišu, ki je ležal zapuščen na nekem podstrežju, mu donášal sebi pritrzano hrano ter ga lepo pripravil na smrt.

Bogoslovje je študiral v Münchenu in Bonnu, ter bil 13. aprila 1845, v Kölnu posvečen v mašnika. Isti dan mu je umrl oče, ki je v čudovitih sanjah videl ves potek sinove nove maše.

Na prvi kaplanski službi v Elberfeldu, kjer je ravno tedaj bilo ustanovljeno društvo rokodelcev, je A. Kolping z vso vne-mo začel sodelovati za rešitev mladine.

Iz Elberfelda je l. 1849 prišel Kolping za stalnega vikarja v Köln. Spisal je knjigo, v kateri je obrazložil namene in koristi Društva katoliških rokodelskih pomočnikov. Njegovo geslo je bilo: „Dejanska ljubezen ozdravlja vse rane“. Na prvem sestanku je bilo zbranih poleg A. Kolpinga le

7 mladih za vse dobro vnetih sodelavcev. Iz te korenine je kmalu zrastle mogočna organizacija Katoliških rokodelskih pomočnikov. Z denarno pomočjo premožnejših sodelavcev je Kolping kupil večjo hišo ter jo preuredil v Rokodelski dom, kjer so imeli pomočniki hrano, stanovanje, krščansko vzgojo itd.

Po zgledu kölnskega društva Kat. rok. pomočnikov so se po posredovanju Adolfa Kolpinga začela kmalu ustanavljati podobna društva tudi po ostalih mestih širom Nemčije, Avstrije, na Dunaju, Berlinu itd., katera so po Kolpingovih pravilih vodili kat. duhovniki kot vzgojitelji rokodelske mladine. Pri tem so seveda sodelovali tudi izobraženi laiki, učitelji in drugi, ki so posredovali pomočnikom po rokodelskih domovih tudi splošno izobrazbo; računstvo, tečaje za razne jezike, petje, godbo in dramatiko, ter če je bila kje možnost tudi strokovno risanje za razne stroke.

Kolpingovo delo ni poznalo ne narodnostnih in ne državnih meja. Širilo se je tudi po sosednjih državah Nemčije in Avstrije. Tudi Slovenci smo imeli A. Kolpinga v svoji sredi, ko je dne, 4. maja 1856 v Ljubljani blagoslovil zastavo ljubljanskega društva Kat. rokodelskih pomočnikov v nunski cerkvi, ter imel zborovanje članov in sodelavcev društva.

L. 1862 je Adolfa Kolpinga sprejel sv. oče Pij IX., ki je njegovo delo blagoslovil ter mu podaril dragocen mašni plašč. Naporno delo, potovanja itd., je Kolpingu izpodko-

palo zdravje. L. 1864 se je šel zdraviti v Ostende. Mnogo je tudi pisal v „Rheinisches Kirchenblatt“ s prilogo „Vereins-Organ“. Društveni pozdrav je bil „Bog blagoslovi pošteno rokodelstvo“.

A. Kolping, mož molitve, dela in krščanske ljubezni do bližnjega je umrl v Kölnu dne 4. dec. 1865 in je pokopan v minoritski cerkvi. V letu njegove smrti je bilo že 420 rok. društev s 60.000 člani. Velike so njegove zasluge za rokodelski stan. Sam se je odrekel svoji družinski sreči, da bi s

„Boj raku!“

se glasi po vsej Avstriji. Tudi ti pomagaj pri tem človekoljubnem delu s podporo!

svojim delom med rok. mladino s krščansko vzgojo pripeljal tisoče mladih mož do kršč. družinske sreče. Zato molimo, da bi bil ta apostol Adolf Kolping povzdignjen na oltar v večjo slavo božjo in zveličanje naše mladine, ki je v tolikih nevarnostih.

V hvaležen spomin na dneve, ko sem bil l. 1932. za časa strokovnega šolanja na Dunaju, kot gost iz Slovenije v glavnem Kolpingovem domu, Wien VI. Gumpendorfer Str., napisal Andrej Tišler.

VABILO

Prisrčno vabimo mladino in vse prijatelje na Miklavžovo prireditev, ki bo v nedeljo, 12. decembra, v farni dvorani v Pliберку, ob 14. uri popoldne.

V pestrih slikah bo nastopala pliberška farna mladina, ki se veseli vašega obiska. Pridite!

Farna mladina v Pliберку

DOLINA PRI POKRČAH

(Žihpoljčani na žegnanju v Marijini cerkvi)

Farani iz Žihpolja smo čitali v „Našem tedniku - Kroniki“ in v „Nedelji“ o žegnanju v Dolini pri Pokrčah. Pa smo s' dejali: „Kaj pa, če bi še mi poromali na to slavo!“ V nedeljo, 10. oktobra, smo zasedli naš avtobus, ki nas je popeljal na žegnanje v Dolino, kraj, ki je pravzaprav že v Podjunu.

Zanimala nas je posebno Marijina cerkev in reči moramo, da je prav lepa. Sicer smo se že večkrat peljali mimo in le od daleč pozdravljali Kraljico sv. rožnega venca, toda tokrat nam je le bila dana prilika, da si ogledamo ob žegnanjski priložnosti dolinsko cerkev tudi od znotraj.

Bili smo pri sveti maši in hudo nam je bilo, ko smo morali poslušati samo nemško petje, pa čeprav so bile pesmi in melodije slovenske. Pesmi so bile prevedene v nemščino. Tedaj nam je bilo hudo pri srcu in žalost nam je trgala dušo ob teh dejstvih. Menili smo, da bomo vsaj pri eni božji službi lahko zapeli slovenske pesmi, kajti romarji so bili po večini Slovenci. Kako bi bila nebeška Mati zadovoljna z nami, ko bi smeli peti in sodelovati.

Mi Žihpoljčani upamo, da bo drugo leto boljše, in da bomo lahko vsaj pri eni božji službi zapeli naše lepe slovenske Marijine pesmi. Romarji

MELE PRI BRDU

(Pogreb)

Danes se oglašamo iz Ziljske doline z žalostno novico, da je 22. novembra umrl Eduard Rauter, pd. Bedenčev oče v Melah. Rajni oče je bil dolga leta cerkveni ključar in priden gospodar. Z veliko ljubeznijo je skrbel za farno cerkev na Brdu. Kot zvesti cerkveni pevec je z navdušenjem prepeval v čast božjo in dajal z lepim krščanskim življenjem vedno dober zgled vsem faranom. Radi svojega veselega značaja je bil pri sovaščanih priljubljen in spoštovan.

Pokojni oče je moral leta 1942 s svojo družino v pregnanstvo, ko so izseljevali slovenske družine tudi v naši župniji. Okušil je skozi dolga tri leta vso bridkost trpljenja v tujini, od koder se je leta 1945 spet srečno vrnil na svojo domačijo. Nikdar se ni pritoževal nad to krivico, ki mu je vzela dom in vse, kar mu je bilo dragega. Z vernim srcem je zaupal v božjo pomoč in na zmago pravice.

Huda, neozdravljiva bolezen ga je zadnje mesece priklenila na bolniško posteljo in izčrpala vse njegove telesne moči. V 68. letu svoje starosti, ga je Bog rešil vsega zemskega trpljenja.

Velika množica pogrebcev iz domače fаре in iz sosednjih fara se je zbrala v hiši žalosti, da moli za dušo rajnega dobrega Bedenčevega očeta. Č. g. župnik Franc Posch so prišli iz oddaljene Globasnice v Podjunu in s svojo navzočnostjo izrazili svoje sožalje prizadeti družini. V farni cerkvi so za pokojnega opravili mašo zadušnico in se v lepih besedah zahvalili umrlemu očetu za vse, kar je storil v čast Bogu, v korist Cerkvi, za svojo družino in župnijo. Cerkevni pevci so se poslovlili od rajnega z ganljivimi žalostinkami.

Po sveti maši se je vila dolga procesija sorodnikov, znancev in prijateljev na pokopališče, kjer smo položili, kar je bilo umrljivega, v blagoslovljeno zemljo. Bog, katerega je vse življenje zvesto služil, naj da njegovi plemeniti duši zaslužno plačilo v nebesih!

PEČI

štedilnike v največji izbiri

dobavi

Podjunska trgovska družba
bratje RUTAR & Co.
Dobrola ves - Eberndorf

Pri nas na Koroškem

Likof akademskega doma „Korotan“ na Dunaju

V ponedeljek, 29. novembra, popoldne, je bilo na Dunaju prisrčno slavlje ob dovršitvi zidanja akademskega doma „Korotan“, katerega zamisel je pokrenil p. Ivan Tomažič in z železno vztrajnostjo privedel tako daleč, da je danes stavba postavljena. Tega slavlja sta se udeležila tudi predsednik Družbe sv. Mohorja v Celovcu, g. dekan Filip Millonig, in ravnatelj Družbe, msgr. dr. Janko Hornböck.

Ko naši dunajski visokošolci danes gledajo visoko stavbo prav sredi Dunaja, blizu univerze na lepi, mirni cesti, se hvaležno ozirajo na patra Tomažiča, ki je razumel potrebe naših visokošolcev in se s praznimi rokami vrgel na delo zanje. Vsi tisti, ki so ga pred leti poslušali, mu pritrjevali, — zraven pa zmajevali z glavo, češ da mož ni realen, da je kaj takega, kar hoče on, nemogoče izvesti, — morajo danes priznati, da je mož dokazal, da se da marsikaj izvesti tudi takrat, kadar se zdi nemogoče. Treba je imeti le pogum, treba je le vztrajati in zaupati v božjo pomoč, če gre za dobro in plemenito stvar.

Sedaj, ko je stavba dozidana, jo je treba tudi znotraj dograditi in dokončati, da bodo vsi načrti našega arhitekta prof. Oswalda uresničeni. Treba bo še dobro leto dela, da se vse opremi. Vendar je upati, da bodo prihodnje jesen že prvi naši akademiki lahko v domu stanovali. P. Tomažič, ki išče dobra in plemenita srca, da bi mu pomagala graditi to važno hišo za koroške visokošolce, mora vsako leto zbrati veliko vsoto za odplačevanje posojila, ki ga je najel, ko je kupil zemljišče. Tudi letos in drugo leto bo imel še veliko skrbi. Potem bo tega rešen, seveda če bo našel zadosti plemenitih src med nami. Odplačevanje posojila za gradnjo hiše bo na dolgo dobo in skrb za to ne bo tako težka, kot je sedanja. Likof visokošolskega doma to potrebno ustanovo znova priporoča in kliče vsem: Darujte za visokošolski dom „Korotan“! P. Ivanu Tomažiču ob tem lepem slavlju čestitamo, mu želimo nadaljnjih uspehov in se mu zahvaljujemo v imenu vseh, ki se zavdajo, kako veliko in važno reč je naredil za našo mladino.

KATOLIŠKA PROSVETA

V ponedeljek, 13. decembra, ob pol osmih zvečer bo v Kolpingovi dvorani v Celovcu predavanje č. g. Vinka Zaletela z barvnimi slikami

skrivnostna Indija I. del

Madras, pogani romajo — Riž, vsakdanji kruh — Sagoya Thottam, čudežni vrt slovenskega misijonarja — Osem milijonska Kalkuta z največjim drevesom, sikisti džanjisti, boginja groze, svetimi kravami in „umirališčem“ matere Terezije — Ranchi, misijonski velikan — Benaralija, dežela riža, kokosovih orehov, prekopov in tigrov — Pri slovenskih misijonarjih ob bengalskih vodah in poljih — Čudodelna zdravnica — Potovanje „po indijsko“.

Domača kronika: mladinski dan, nova maša, srečanje manjšin, katastrofa na Južnem Tirolskem itd.

Vsi prisrčno vabljeni!

Organist in cerkovnik Janez Rutar — umrl

V ponedeljek, dne 15. novembra 1965, je umrl na svojem domu na Rogaču g. Janez Rutar, dolgoletni organist in cerkovnik v Šmiklavžu ob Dravi.

Rajni „Mežnar“, kakor so jim ljudje po domače rekli, niso bili dolgo resno bolni. Še prvi terek v novembru so na njiv: obrezovali repo. Naslednji dan so se vlegli in kot krščanski mož prejeli sv. zakramente za umirajočce. V petek, 12. novembra, jih je zadel mrtvoud in jim vzel govorico, ne pa pameti. Čeprav niso mogli skoro nič govoriti, so pa vendar še poznali vse domače in vse prijatelje in znance, ki so jih obiskovali, tolažili in zanje molili. Zahrbtna rakova bolezen jim je pretrgala nit življenja.

Rajni „Mežnarjev oče“ so se rodili na Dravi pri Hajžlunu. L. 1904 so se poročili

z Waldhauser Katarino. V zakonu so se jim rodili trije otroci: Jakob, Urši in Mici. Sin Jakob je odšel v 2. svetovni vojni k vojakom in se ni več vrnil. Je še vedno med pogrešanmi. Izguba sina, ki je bil izučeni organist, je očeta zelo bolela. Bog ve koliko so premolili za sinovo srečno vrnitev. Izguba sina Jakoba pa je močno prazdela tudi šmiklavško faro, ker je ostala do danes brez stalnega domačega in večkega organista in cerkovnika. Hči Urši pa ni doživela niti leto dni starosti. Hči Mici pa se je omožila kar na Rogaču s Fugger Tomažem.

Pokojni Mežnar so bili globokoverni mož. Svojo organistovsko in cerkovniško službo so opravljali zelo vestno in natančno. Vsak, ki jih je gledal ali v zakristiji ali za orglami na koru, je rekel: „To je pa zares

globokoveren mož!“ Pogosto so prejemali sv. zakramente, posebno še sv. obhajilo, zlasti veliko so pa molili. Zadnja leta, ko niso mogli več hoditi v cerkev orglat in mežnarit, so pa doma molili ali pa kaj brali. Znanci in prijatelji, ki smo jih obiskovali na domu, smo jih navadno našli pri molitvi ali pa pri branju dobrih knjig in listov. Letošnje Mohorjeve knjige so vzeli vse štiri, s Pratiško vred, in so jih tudi že vse prebrali. Še zadnjo „Nedeljo“, teden pred smrtjo, so vso prebrali.

Resnica je, da kdor rad moli, ta tudi rad dela. To načelo so Mežnarjev oče dobesedno izvajali v svojem življenju. Kot 15-leten fant so odšli na Peravo v Beljak k večjemu orglarskemu mojstru Grafenauerju v organistovsko službo. Da bi se še bolj usposobili v svoji organistovski službi, so potem odšli še v Ljubljano v Orglarsko šolo, katero je tedaj vodil slavni, petja in orgljanja večji komponist Förster. Tako dobro pripravljen za svojo orglarsko službo, je Rutar Janez kot 18-leten nastopil leta 1895, v svoji rojstni fari, najprej svojo organistovsko službo. Obe službi je opravljal zelo vestno ne samo do svojega biserne jubileja na prvo adventno nedeljo leta 1955, ampak celo do svojega 80. življenjskega leta. Ze popolnoma obnemogel je z največjo težavo prihajal orglat k sv. tnam, ki se takrat niso brale zvečer kakor danes, ampak vedno ob 6. uri zjutraj. Kadar se je pokazala potreba, so rajni Mežnar radi pohiteli tudi v sosednje župnije na pomoč. Tako so pomagali enkrat v Pečnici, drugič v fari v Lipi in tudi v skočidolski fari. V teh farah so mogli orglati zlasti tedaj, ko domača fara ni imela svojega stalnega dušnega pastirja.

Rajni Rutar pa ni opravljal samo svojih dveh cerkvenih služb, ampak je bil tudi vnet in goreč prosvetni in kulturni delavec. Ko ni bilo na Dravi stalnega dušnega pastirja, je bil poverjenik Mohorjeve družbe za svojo domačo, šmiklavško faro. Hodil je od hiše do hiše in raznašal vsako leto zaželeno mohorske knjige. Bil je zelo nactan.

Brez dela rajni Mežnar nikoli niso bili. Če že niso molili ali kaj brali, so radi pomagali domačim na polju, na njivi ali na travniku. Kolikokrat smo jih našli v uti pred hišo, ko so popravljali kake grablje, vile, kose in pa krače.

Ker je bil pokojnik globokoveren, ponižen in pošten, je tudi do zadnjega diha svojega življenja ostal zvest svojemu narodu. Nikdar ni pred nikomer zatajil svojega porekla! Bil je nadvse ponosen, da je sin svojega trpečega, čeprav majhnega, naroda. Ko je videl, kako se nekateri njegovi rojaki „predelujejo“, ga je to zelo bolelo in je zelo obsojal grdo narodno neznačajnost, izdajstvo in odpadništvo. Kolikokrat je dejal: „Za noben denar bi ne mogel prodati svoje lepe slovenske govorice ali še lepše naše slovenske pesmi!“

Blagi Janez Rutar je odšel od nas. Kakor je bil ponižen in skromen v vsem svojem življenju, tako skromno je odšel od nas. Ko smo stali ob njegovi bolniški postelji in mu prinašali številne pozdrave od znancev in prijateljev, se je jecljajoč hvaležno zahvaljeval: „Hvala! Z Bogom!“

V četrtek, 18. nov., so prihiteli njegovi številni častilci in prijatelji, da pomolijo zanj in ga pospremijo na njegovi zadnji poti. Mil. g. Zechner Aleš, stolni kanonik v Celovcu je pokojnika zelo cenil in spo-

Prestrašeni so hoteli sosede na Waidmannsdorfer StraÙe v Celovcu iz svojih stanovanj, ko so nenadoma zaslišali strašanski ropot kot da bi eksplodirala bomba. Nekateri so še videli, kako se je podirala dvonadstropna stavba v surovem stanju avtopodjetnika Alfreda Hopfa.

Na kraj porušene zgradbe so prihiteli poklicni gasilci, ki so takoj pričeli z odstranjevanjem ruševin. Gasilec se je mudilo še zaradi tega, ker so se razširile govorice, da je pod podrtinami pokopan neki delavec, ki je imel navado, prenočevati kar v kleti še nedograjene hiše. Toda, ko so odstranili vse do kleti, na srečo ni bilo ti stega delavca. Kot da bi bil mož slutil, da se bo na njegovem delovnem mestu nekaj hudega zgodilo, je tisto noč prebil kar na celovškem kolodvoru.

Preiskava gradbene komisije je ugotovila, da armatura stropa ni bila strokovno izdelana in da ni bila betonska mešanica cementa in peska v pravem razmerju. Dalje se je izkazalo, da si je avtopodjetnik Alfred Hopf pri zidarskem mojstru Karlu Keržetu iz Borovlj izposodil samo trdkin naslov.

štoval. Posebno se je čudil, ko je videl ob svojem zadnjem misijonu, ki ga je imel v šminklavški fari, kako se je pokojni Rutar kot 80-letni starček trudil, da je ob svetem misijonu še vsak dan prihajal v cerkev orglat. To lepo delo velike požrtvovalnosti je g. kanonik omenil tudi v pogrebnem nagovoru, ko je govoril o pomenu organizatorstva in cerkvenih službah v cerkvi na splošno in slavil pokojnika, ki je vztrajal v teh službah do svojih poslednjih moči. V svojem nagrobnem govoru se je gospod kanonik uvodoma zahvalil pokojniku tudi v imenu prevzvišenega g. nadpastirja za njegovo dolgoletno vestno delo v cerkveni službi.

Kako so spoštovali in ljubili Mežnarjevega očeta gg. duhovniki, se je videlo v tem, ko jih je kar 9 spremljalo pokojnika na njegovem zadnjem potu. Prihiti so kar trije nekdanji šminklavški dušni pastirji, preč. g. dr. Pavel Zablatnik, ki je ravno ob diamantnem jubileju pokojnikove cerkvene službe pastiroval v Šminklavžu, dalje preč. g. Ulbing Tomaž iz skočidolske fare, ki je najdalje poznal pokojnika in preč. g. Zalelet Vinko. Dalje so se udeležili pogreba, preč. g. Marktl Nikolaj, župnik iz Rožeka, preč. g. Skorjanc Martin, župnik v Svečah, preč. g. Vošnjak Jože, župnik v St. Janžu v Rožu in preč. g. dr. Cigan Franc, prof. iz Celovca.

G. dr. Cigana moramo kot glasbenika še posebej omeniti. G. prof. Cigan je rajnega „Dravskega organista“ zelo cenil in spoštoval. Hotel je pokojnika osebno spoznati. Zanimal se je za Rutarjevo delo in njegove pesmi. Zato je rajnega pred leti osebno obiskal na Rogaču, se mu zahvalil za njegovo vztrajno dolgoletno službovanje v cerkvi in ga prosil, naj mu da na razpolago pesmi, ki jih je bodisi sam uglasbil ali pa jih je našel pri naših starih neznanih pevcih in pevkah.

Tudi g. ravnatelj slovenske gimnazije v Celovcu dvorni svetnik dr. Joško Tischler je dobro poznal in čislal „Dravskega organista“. Zato je odredil, da zastopata slovensko gimnazijo v Celovcu kar 2 slovenska profesorja in sicer preč. gg. dr. Zablatnik Pavle in dr. Cigan Franc.

Med udeleženci pogreba smo opazili tudi dva velika prijatelja pokojnega Rutarja Janeza: višjega šolskega svetnika g. Krahnitzerja Franca, šol. direktorja v Šminklavžu ob Dravi in g. Pinterja Rudolfa, šol. direktorja v Lipi pri Rožeku.

Pogreba bi se udeležilo še več duhovnikov in uglednih slov. laikov, ki so poznali in spoštovali rajnega Rutarja, če se ne bi istočasno vršil v Celovcu občni zbor Družbe sv. Mohorja. Na pogreb bi rad prihitel tudi pokojnikov bratranec, preč. g. Rutar J., župnik v Pevmi pri Gorici, a ga je, na žalost, zadržala doma bolezen in slabo vreme.

Prav posebej so se hoteli zahvaliti „Dravskemu organistu“ hvaležni pevci in pevke. Tako so zapeli pevci iz Pečnice pred hišo žalosti na Rogaču pod spretnim vodstvom g. Trieblnika Semija iz Loč žalostinko: „Oj težka pot, oj tužna pot; pevci iz Šminklavža pod vodstvom g. organista Schlapperja Franca iz Marije na Zilji: „Vigred se povrne, vse se oživi... V cerkvi, med pogrebom pa niso pozabili zapeti svojemu dolgoletnemu organistu v zadnje slovo pesem, ki jo je rajni sam uglasbil in

mu je zato bila še prav posebno pri srcu: „Jezus svojo kri prelil, da bi svet zveličan bil.“ Ko so nosači spustili krsto v grob, so se hoteli pevci iz Pečnice posloviti od rajnega Rutarja še z zadnjo vsebinsko tako pomembno pesmijo: „Človek, glej dognanje svoje...“

Z molitvijo: „Pozdravljena Kraljica“ smo se poslovili od Rutarja Janeza. V iskreni prošnji k Bogu in Mariji smo želeli blagemu pokojniku, da se spočije v Bogu, potem ko mu je skoro 90 let najzvesteje služil. Ko smo odhajali s pokopališča, smo se nemo ozrli na dva grobova dveh tako zaslužnih mož za Boga in svoj narod, na grob preč. g. župnika Katnika Franca in Rutarja Janeza. Oba sta tako hitro odšla drug za drugim. Iz prsi pa se je nam izvil grenak in trpek vzdih: „O, osirotela, šminklavška fara! Kdaj nam boš spet rodila zglednega mašnika Katnika in gorečega organista Rutarja?“

TINJE

(Dva pogreba)

Dne 17. novembra sta v tinjski fari v isti uri umrli na Dračju dve vojni vdovi. Neža Napečnik je bila 60 let stara, znana in pridna šivilja, ki je vzorno vzgojila dva sinova. Njena prijateljica Gertruda Tof je živela v najbližji sosesčini in dosegla 53. leto.

Cerkvene obrede je opravil domači gospod prošt in se obema zahvalil za vzorno življenje in posebno poudaril tudi zasluge obeh za misijone.

Po dolgem času pa smo pri tem pogrebu slišali slovenske nagrobne pesmi, katere si je izrecno želela pokojna mati Napečnik. Peli so domači cerkveni pevci, katere je vodil g. prof. Mihelič.

Naj počivata v miru.

ZELEZNA KAPLA

(Miklavž je prišel)

Tudi nas je obiskal Miklavž. Komaj je prišel v farno dvorano, tako polna je bila. Za pozdrav smo uprizorili kratko igro, in sicer so bili prizori sv. Petra, ki težkega srca odslavlja Franceta Sitneža, Marijo Jeziček, Anico Lepoto, Antona Bogataša in Klaro Klepetuljo. Edino Poštenjaku je rade volje odprl sv. Peter nebeška vrata.

Precej glasno pa je pridirjala peklenška drhal na oder. Res je Lucifer s svojci pokazal, da je bolj moderen kot Miklavž: izdaja svoj časopis in celo pel je s svojimi skratki „deset zapovedi“, medtem ko so angelci samo nežno, zborovsko deklamirali. Nato pa je Miklavž praznil svoj koš in je moral precej hiteti, ker je še hotel v Šmihel.

Nekaj smo pa le zvedeli od Miklavža: obdaroval je namreč večinoma otroke, odraslih pa malo. Ali so res taki, da nobenih daril ne zaslužijo? Upajmo, da bo drugo leto Miklavž odrasle bolj pogosto klical k sebi. Pri majhnih otrocih se namreč parkeljni ne morejo izkazati...

Posebej naj še omenimo, da smo igrali prvič v novi farni dvorani. Ni namreč še nobenih zaves in tako smo si morali pomagati z razsvetljavo, ki je precej moderno urejena. Kulisi pa na žalost tudi nismo imeli. Upajmo, da bomo zamašili vsaj nekaj tehničnih kakor tudi duhovnih vrzeli do 6. januarja prihodnjega leta.

Hamburg pred Trstom v avstrijskem prometu

V najnovejši avstrijski statistiki prometa v morskih pristaniščih zavzema sedaj prvič Hamburg kot morsko pristanišče, ki ga uporablja avstrijska zunanja trgovina, prvo mesto pred Trstom. Spričo preložitve uvoza in izvoza masovnega blaga na tržišča znotraj evropske celine se je trgovinski promet Avstrije preko običajnih pristanišč v prvi polovici leta 1965 zmanjšal za 103.122 ton proti primerjalni dobi prejšnjega leta. Tudi Reka je izgubila del prometa z masovnim blagom, vendar je to pristanišče lahko to izgubo do neke mere izravnilo z visokovrednim blagom. Ta preložitev pa v statistiki količin ni vidna.

Avstrija je v prvi polovici 1965 preko Hamburga uvozila ali izvozila 458.636 ton. Čez Trst pa 392.940, a čez Reko 170.230 ton. Te polletne številke seveda ne dopuščajo še sklepov glede na bilanco vsega leta. Zlasti Bremen in Brake s 111.168 ozi-

roma 107.294 tonami se lahko zaradi uvoza premoga in rudnin v Avstrijo številčno še lahko zelo spremenila.

Po avstrijskih statistikah naj bi torej avstrijski promet čez Trst v prvem polletju 1965 dosegel 458.630 ton, medtem ko so statistike tržaške trgovinske zbornice nekoliko drugačne. Po teh podatkih je avstrijski promet čez Trst znašal le 397.320 ton od tega po železnici 244.813 ton (150.821 ton dovoza iz Avstrije v Trst in 93.992 ton odvoza iz Trsta v Avstrijo), po cesti pa 152.507 ton, od tega 148.127 ton izvoza iz Trsta v Avstrijo (samih petrolejskih izdelkov 140.499 ton) in 4380 ton uvoza iz Avstrije v Trst. Po statistikah tržaške trgovinske zbornice bi torej bil avstrijski promet čez Trst za dobrih 60.000 ton manjši, kakor ga navaja avstrijska statistika. (Avstrijske podatke smo pometisnili iz avstrijskih listov.)

Zadostuje že žlica medu

Čebele so koristne živalce. Letajo po raznem cvetju in z jezičkom srkajo sladke sok ali nektar, katerega v lastnem želodčku „očivijo“ (predelajo) v med, a tega vlagajo v celice satov.

Ni dolgo let, odkar so med prodajali v lekarnah, kar pomeni, da sodi med med zdravilna sredstva. Nič čudnega, saj so ga nabirale tudi po cvetju zdravilnih rastlin, katerih je v naravi mnogo.

Med uživamo samega, s čajem z mlekom in tudi v medenem pecivu. Pridne gospodinje poznajo marsikatero okusno pecivo z medom. Medeni piškoti so svojstvenega prijetnega okusa in se ohranijo sveži precej časa.

„Sandvič“, na katerega smo namazali surovega masla, nato medu ter mu dodali še ribanih ali sesekljanih mandeljnov, se bo vsakomur prilagel, posebno še otrokom. Take malice so priporočljive slabokrvnim otrokom.

Da bo učinkovitost medu ostala polnovredna, ne smemo medu kuhati ali segrevati samega kakor tudi ne v tekočinah. Vroč čaj ali mleko pustimo, da se nekoliko ohladi in šele nato primešamo primerne količine medu. Vsekakor medu ni segrevati preko 60 stopinj. Zakaj to pripo-

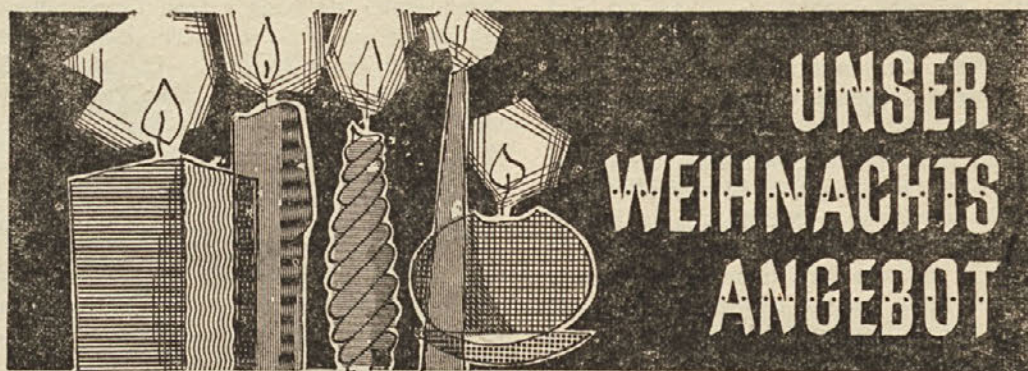
ročilo? Zato, ker pristen med diha, je „živi“, dokler ga ne zadržimo s previsoko vročino.

Med, katerega smo zaužili samega, s kruhom, mlekom ali čajem bo prešel v kri brez predhodne obremenitve želodca ali črevesja. Zato pravimo, da je med lahko prebavljiv. Hranilne in zdravilne lastnosti, ki jih vsebuje naravni med, naš organizem takoj izkoristi.

Med, ki smo samega ali v tekočini preveč segreli, izgubi vsako boljše lastnost in je za želodec težko prebavljiv.

Škoda, da so koristne lastnosti medu med ljudstvom premalo znane. Se vam je spanec izneveril? Žlica medu, samega ali razredčenega z vodo, pa vas bo spanec spet sladko objel. Posebno bledoličnim otrokom bodo ličeca kmalu pordela, če jim bomo sladkali z medom. Za utrujeno delovanje srca je med izvrstna pomoč. Sploh je med za srce nenadomestljiva gonilna hrana. Zdravniki ga priporočajo! Posebno gozdni med se v obolelih dihalnih organih dobro obnese. In še v mnogih drugih primerih je med uspešno zdravilno sredstvo.

Daruj za tiskovni sklad!

Jedilni servis, 24 delov, znan nemški porcelan	od 398.—
Servis za kavo, 9 delov, znan nemški porcelan	od 185.—
Servis za kavo moko, 9 delov, moderen po obliki in okrasju	od 89.—
Kozarci za veselo družbo in druge priložnosti v darilnem zavoju, 7 delov	od 29.—
Kavni pogrinjek, prvovrstni porcelan	od 29.80
Stojalo za časopise eloksirano, praktično darilce	od 98.—
Popotne torbe, 50 cm, škotsko blago oz. vzorec skal	od 150.—
	od 178.—

Sedaj kupite, februarja plačate — z GARA - kreditom

Ženske denarnice z ročnem, usnje, v raznih barvah	od 49.—
Moške listnice, usnje, posložene, s posebnim predalčkom za izkaznice	od 46.—
Lekarnice za avto, usnje, kompletno opremljene	od 82.—
Nesoser (skinjica za toaletne potrebščine) za potovanje, usnje, 10 delov, komplet	od 142.—
Garnitura za avtomobilске listine, usnje, 6 delov	od 280.—
trodelna	od 146.—
dvodelna	od 42.—
Zapestniški gumbi v okusni izdelavi	od 7.50
Cigaretni etui, usnje, s praktičnim avtomatičnim odpiranjem	od 37.—
Garnitura za kadičce 5 delov, eloksirana, prvovrstna izdelava	od 88.—
Ženski dežniki z dolgim ročajem, perlon, sodobni vzorci	od 135.—
Ženski zložljivi dežniki, 10 delov, s pokrovanim ročajem	od 120.—
Moški dežniki z dolgim ročajem, 10 delov	od 125.—
Moški zložljivi dežniki, 10 delov	od 169.—

forum KAUFHAUS

KLAGENFURT, Bahnhofstraße 37

STADLER

Möbel

UND JETZT NOCH ZU STADLER
DEM EINRICHTUNGSHAUS
MIT BESONDERER NOTE
..... BEVOR SIE KAUFEN

WIR BIETEN IHNEN DAS BESTE AN: QUALITÄT
AUSWAHL
BERATUNG
PREIS
ZAHLUNGSMÖGLICHKEITEN

KLAGENFURT, THEATERGASSE 4

Ljubezen s sedemnajstimi leti?

Vsi so bili razburjeni prvi večer na plesnem tečaju. Učitelj je svojim „učencem“ razložil pravila lepega vedenja in je pristavil, da se spodobijo za viteškega fanta, da spremlja svojo soplesalko na poti domov, najbolje tisto, s katero se je tisti večer učil plesati.

Mihu je bilo ob teh basedah nekaj posebnega pri srcu. Nikoli še ni spremljal kakega dekleta ponoči domov. Bila je tam Anica, brhko, plavalasla dekle, ki jo je že poznal iz poklicne šole. Vsi njegovi tovariši so sanjarili o njej. Miha ni plesal ves večer z njo, kljub temu si je želel, da ne bi noben drug kot on spremljal dekle domov.

Ko pa je učitelj nato povabil vse k prosti izbiri za sklepni ples, se je Miha pognal k Anici. Ko sta se že malo nerodno po parketu poganjala, tedaj je bil Miha zelo v zadregi in tudi Anica ni vedela, kaj bi še rekla. Bila je vsa rdeča v obraz, Miha pa tudi!

To je bil prvi večer. Vsako naslednjo sredo je bilo prav tako. Miha in Anica sta hodila skupaj domov. Odslej sta plesala večji del skupaj.

Plesni tečaj je šel h koncu. In ko se je Anica prikazala v novi, beli obleki k sklepni prireditvi, je Miha misel, da je vsega konec, zaprla sapo, Anica je mislila isto. Plesal je skoro ves večer le z njo. Govorila sta malo.

Ko sta šla domov, sta malo govorila. Miha je prosil Anico, naj ga drži za podroko; tako roko v roki sta šla domov.

Malo prej predno sta prišla pred Aničino hišo, je Miha obstal in govoril zelo resno: „Morava se spet srečati. Ne sme biti s plesnim tečajem vsega konec. Jaz te ljubim!“

Bilo je tako, kot bi Anici videl v srce, prav iste besede je imela tudi ona na jeziku.

Miha je tisti večer še dolgo bedel v postelji in razmišljal o vsem, kar je te dni doživel: „Ali je to resnična ljubezen med menoj in Anico? Je to sploh ljubezen? Da, jaz jo ljubim! Ali jo smem s 17 leti že ljubiti? Nobene druge na svetu ni za mene kot Anica! To mora biti ljubezen, kaj lepšega sploh ne more biti na svetu!“

Gotovo ni človeka na svetu, ki bi z gotovostjo vse srčne težave in skrbi pravilno presojal in nanje pravilno odgovoril. Končno morata vsak fant in vsako dekle sama vzeti svoje življenje v roke. To se pravi vsak mora sam zadeti pravilno odločitev.

Kljub temu pa rabi sedemnajstletnik še svetovalca. Ne takega, ki bi odvzel odločitev ali enostavno postavil tablo s prepovedjo, ampak človeka, ki razjasni, kaj se dogaja v nežnem srcu mladega človeka v viharnih letih, kakšne nevarnosti mu pretijo in kje je prava pot iz tega.

ZA DEKLETA:

ZA MLADINO IN PROSVETO

PRIPROŠNJICE

Danes se že veliko govori, kako se ženske po malem lotevajo tudi moških poklicev in da je med njimi čedalje več zdravnic, znanstvenic in podobno.

Ob tej priliki poslušajmo zgodbo o najlepšem izmed vseh ženskih poklicev — o poklicu, ki se mu človek lahko posveti nemoteno tudi ob katerem koli drugem poklicu.

Znano je, da mi katoličani častimo Devico Marijo kot priprošnjico za vse skesane grešnike. Vernik živi v živi veri, da bo ona izrekla pred božjim prestolom za grešnika milostno besedo.

Priznati pa moramo, da je tudi na zemlji poklic priprošnjice za ženo najlepši. Veliko je polje tega ženinove poslanstva. Ona posreduje in blaži, ko drugi obtožijo in obsodijo človeka. Ko je tolikokrat človeško življenje izpostavljeno brezobzirnim obrekovanjem in slepim nerazumevanjem, tedaj more plemeniti priprošnja žene delati čudeže ljubezni.

Če koga ljudje neusmiljeno opravljajo in sodijo, sta vselej dve možnosti, izmed katerih se ljudje na žalost navadno odločijo samo za prvo: pritrjujejo in še sami pomagajo smešiti in grdititi bližnjega; zgodi se pa tudi, da ga zagovarjajo in skušajo pojasniti in opravičiti njegovo ravnanje, opozore

na njegove dobre lastnosti in tako nekoliko vsaj ugledajo nesporazum. Kako je človeku vse bolj toplo pri srcu, če se zgodi to slednje. Tako je bil ta plemeniti človek angel varuh odsotnemu, katerega je zagovarjal; obenem pa tudi onim samim, ki so ga brez usmiljenja sodili in grdili. Takrat je taka priprošnjica božji sel ljubezni in dobrote...

Biti priprošnjica ni tako lahko; tudi za ta poklic se je treba pripravljati in učiti. Taka priprošnjica mora imeti odprte oči in se res poglobiti v življenje in govorjenje ljudi, da vidi, kje se da kaj ublažiti in zagovarjati; saj priložnosti se bo nudilo več kot je zvezd na nebu. In v svojo grozo bo taka dobrotnica opazila, kolikokrat ljudje kar skoro podzavestno v velikih in malih primerih hujskajo in grdijo, mesto da bi blažili. Spoznala bo tudi, koliko je treba za službo priprošnjice samopremagovanja in poguma.

Da bi tudi med nami bilo mnogo takih priprošnjic, ki bi blažile spore v družini in na vasi in prinašale ljubezen, dobroto in odpuščanje v naše življenje. V tem svojem vzvišenem poklicu si naj izvolijo za geslo veličastne besede, izrečene pred dobrimi dva tisoč leti junaški ženi Antigoni: „Sovraštvo ne — ljubezen je moj del!“

Iz filmskega sveta

Charlie Chaplin zopet v filmu

Izredno čvrstega se še počuti nekdanji filmski komik Chaplin, ki je že 76 let star in je več let živel zasebno življenje v krogu svoje družine. Toda na stara leta se je znova zbudila v njem ustvarjalna sila. Pred kratkim je imel v Londonu tiskovno konferenco, v kateri je napovedal, da namerava v kratkem izdelati film „Grofica iz Hongkonga“. V dogovoru je tudi z znano Sophijo Loren in nekaterimi drugimi znanimi filmskimi igralci, da bodo v tem filmu sodelovali. Zanimivo je, da je Charlie za film sam pripravil besedilo in glasbo in ga bo tudi sam režiral. Nastopiti pa misli tudi sam v neki stranski vlogi kot mornarski uslužbenec.

HEMINGWAY V FILMU

Veliki moderni pisatelj Hemingway je napisal tudi zgodbo lastnega življenja v noveli pod imenom „Pustolovščina mladega moža“. Tu opisuje svoje mladostne zablo-

de, ljubezenske dogodivščine in osebne pomanjkljivosti. Biti hoče do sebe docela iskren in brez prizanesljivosti graja svoja zgrešena početja. Preko vsega pa ga pripele pot do notranjega izoblikovanja, ki mu je pozneje prineslo svetovno nagrado.

RAZGOVOR O „JEZUSU - RIBIČU“ V CELOVCU

Minuli teden so z velikim uspehom predvajali v Volkskinu v Celovcu film o Jezusu po evangeliju sv. Mateja. Kot je znano, ga je režiral italijanski režiser Pier Paolo Pasolini, ki je po prepričanju marksist in ateist. Že kritike so film v splošnem zelo dobro ocenile, kar je pripomoglo, da je film povsod zelo dobro obiskan. Tako je bilo tudi v Celovcu.

Že pri vrodu v kino-dvorano so delili valila na posebni razgovor o tem filmu; ki naj bi bil v celovškem Domu glasbe. Proti pričakovanju dobra je bila udeležba na tem razgovoru. Pa tudi v oceni filma so bili

Nekam hladen in začuden, dvomljivo vprašujoč, kot nenadoma prebujen in opozorjen na lep spomin iz prejšnjih dni je obvisel Tinetov pogled na Metki: glej, glej, to si vendar ti, sosedova Metka! Kako sem le mogel pozabiti nate! Saj res, kako sem mogel pozabiti nate? Igrala sva vendar Majdo in Janeza v „Divjem lovcu“! In — Se več — po igri, ko je Ribničan odvedel očeta od naju?

Metko je zazeblo okoli srca, obrisati si je morala potne srage s čela: če to pot Tine res ni samo na zunaj tak? Če mu je vojašnica v resnici tako spremenila njegovo naravo, da je povedal njegov pogled isto, kar polje po njegovih žilah, rije po glavi, preveva srce?!

Metka je bila tako nemirna, da bi ne mogla odpeti drugega sola, če bi ga pri tej maši zahteval organist. To jo je začelo skrbeti, morda pa ni samo tisto, da so jo zaradi orožnika opravljali pred njim? Morda so ga uniforma, zvezde na ovratniku, misel na povišanje v častnika odtrgale od njegovega polja in gozdov, po katerih so v tujini romale njegove misli, dokler ni prišel v vojašnico? To so samo lepi spomini: večer na vasi, izpod slamnatih streh se kadi, gospodinje kuhajo večerjo, otroci sede na pragu in strmijo v mrak... Koliko let je od tistega časa, ko je klečal v ministrantovskih oblačilih na veliko noč pred oltarjem? Ali ga mati oštela, ker se je izred oltarja zazijal nazaj na kor, ko je najboljša pevka pela velikonočne pesmi, da mu je srce igralo od radosti?

Tam za gorami sreča spi...

Otroški kotiček

Vinko Möderndorfer:

Sveti Miklavž in parkelj

Miklavž je moral obiskati pridnega fantu ubogih staršev, ki je ležal bolan v postelji. Fantov oče ni imel dela in zaradi tega je deček še v boleznih trpel glad. Miklavž si je naložil zanj vrečo jabolčk.

Bilo je pozimi, snežinke so padale tako gosto, da se je Miklavževa brada komaj videla iz snega. To pot je Miklavž zajahal konja, ker ni rad gazil snega. Pustil je palico doma in si opasal meč. Jahal je in jahal v temno noč.

Hipoma se je konj ustavil in se ni hotel premakniti z mesta. Miklavž ni mogel stopiti s konja in pogledati, zakaj noče iti dalje, ker je imel vrečo na ramenih. Videl je pred konjem na tleh nekaj črnega, potegnil je meč in z njim udaril proti črni pošasti. Na tleh je nekaj zacvililo in Miklavžev konj je zdirjal dalje.

Deček je bil zelo vesel Miklavža in je hitro pojedel nekaj jabolčk. Miklavž je še tolažil bolnega mladeniča, da bo kmalu bolje, ko dobi oče delo, ko je začelo okoli oken javkati:

„Miklavž, krempelj nazaj! Miklavž, krempelj nazaj!“

Miklavž je potegnil meč iz nožnice in našel parkljev krempelj. Vrgel ga je skozi okno, parkelj pa se mu je zahvaljeval:

„Ti k bolnim, slabim, ubogim in pridnim, jaz pa grem zopet lahko k nemarnim.“

Od tistega časa letajo za Miklavžem parkeljni.

Koroška narodna pripovedka

UGANKA

Nimajo kril, pa po nebu letijo,
zdaj so prav gosti,
zdaj spet se izgubijo.
Svetli so zjutraj, zvečer žareči,
v soncu prijazni,
v nevihti preteči.

Branko Rudolf

vsi predavatelji in udeleženci debate edini, da je film nekaj lepega in svojevrstnega. Zlasti mlajši — teologi — so bili navdušeni nad načinom podajanja snovi iz svetega pisma: človeško-božje, preprosto brez reklamne navlake, dostojanstveno, spoštljivo in prepričljivo. Mnenje, da je Pasolinijev film nakazal novo pot v obdelavi verskih problemov na filmskem platnu, je bilo splošno.

Ali ste to pesem zložili vi, gospod z zvezdami na ovratniku, ki stojite sredi množice vernih ljudi, ko da ste le zaradi lepih spominov prišli v cerkev? Ljudem govorijo obrazi, kako uživajo ob lepi velikonočni pesmi in kako jih povzdigujejo znani napevi, vaš obraz je pa hladen, miren, nepremičen. Kot da ne spadate več med te ljudi... In le dobrih šest mesecev je od tedaj, ko si prosil za šopek, Tine! Ni štiri mesece od tedaj, ko si še tožil v pismu, kako strašno te ubija vojašnica...

Po maši so zopet obkolili Tineta tisti, ki jim ni lepšega pomenka na svetu kot obupati spomine na vojaško službovanje. Metki ni danes niti na misel prišlo, da bi skušala od daleč ujeti njegov pogled. Če ga je obsedla oholost, kakršno je pokazal njegov pogled ob darovanju, je boljše, da sploh ne spregovorita. Ni se ti treba, Tine, poniževati! Glej, kako opreza Vida, da te izvabi iz kmečke družbe!

Ko nalašč se je Tine res hitro iztrgal iz kroga radovednih nekdanjih vojakov. K čakajoči Vidi je stopil, v roko ji je segel, na njen nasmeh se je sam nasmehnil, krenila sta na sprehod med ljudmi, ki so stali ob cerkvi.

Metka je pobegnila domov. Tak si torej, Tine: Metki hladen pogled, Vidi toplega in prijaznega nasmeh! Metki niti besede, z Vido na sprehod pred vso faro!

O, koliko laže bi bilo Metki, da Tine sploh ni prišel domov...

(Dalje prihodnjik)

MATIJA MALEŠIČ

20

V ZELENEM POLJU

koža

Metka z jezo: „Neumen bi bil, če bi prišel k nam. Če ste pozabili vi, on najbrž ni, kako ste se v jeseni poslovili od njega.“ Ali na očetu je spoznala, da ni začel o Tinetu, da bi jo dražil. Premagal ga je njegov pojav in nastop. Tudi druge v hiši je pridobil, naenkrat ni bilo zoper njega nobene pikre besede več, nobene žaljive misli.

Tisto noč se je Metka premetavala brez spanja po postelji. Tine, Tine, da te niti v vojašnici, v trdi šoli, kakor si pisal, niso spametovali! Stara tvoja pesem: prinesejo ti laž na nos in ti verjameš... Ne vprašaj, zakaj prav o Metki tako radi govorijo in jo črniijo. Veš, kako zlobni, obrekijivi in škodoželjni so vaški jeziki, pa te vseeno zadene. Tolikokrat si že verjel, vselej si pozneje obžaloval! In zopet verjameš, prej ko si vprašal Metko! Stara tvoja pesem, ali Metka ni iz železa, da bi se navadila nanjo. Ah, ko bi mogla kot včasih pokazati svoj ponos in mirno prenesti tvoj molk in izogibanje. Ali to pot ne gre! Morda bi še kako šlo, da ni tiste slike, ko stojiš zraven ko sveča med klečečimi, z roko na čepici, zreš na monštranco, oči se ti svetijo, vse te občuduje...

Na veliko noč je prišel Tine k deseti maši. Stopil je na mesto ko vselej prej. Med pevkami je zašumelo. Vsaj v cerkvi bi naj

bile dostojne, je jezilo Metko, ko so leteli pogledi od njega nanjo in jo zvedavo skušali, kako in kaj.

Tine pa jih to pot ni pogledal kakor običajno. Počasi in z neko nerazumljivo važnostjo na obrazu je slekel belo rokavico z desnice in jo položil v čepico. Prekrižal je roke pred seboj, v desnici je obdržal čepico in strmel nepremično na oltar. Z leve, z desne, od spredaj, od zadaj, od povsod so leteli pogledi nanj, božali ga, občudovali ga, pozdravljali ga, Tine pa, ko da jih ne vidi. Zravnal ko sveča, nepremičen ko kip, občudovan od vseh...

To je bil čisto drugi Tine in ne ko tisti Lokačev študent, ki je lansko jesen kot abiturient odšel k vojakom. Ali se je prevezel? Ali more vojašnica res v dobrem pol leta spremeniti človeka?

Ob darovanju, ko je vsa cerkev prisluhnila na kor in ko se jih dosti ni moglo premagati, da se ne bi tudi ozrli na Metko, ki je pela solo, tedaj se je tudi kip enoletnega prostovoljca Martina Lokača zganil. Počasi, premišljeno in važno, ko da s to svojo kretnjo počasti pevke in njo, je obrnil glavo, preletel z očmi cerkveni zbor, pogled se je za hip ustavil na Metki.

O, koliko premagovanja je bilo treba, da se Metka ni zmedla in da ji ni glas vztrepetal!

Stoprav ko je odpela svoj solo in je Tine zopet mirno in nepremično gledal na oltar, se je zavedela, da njegov pogled ni bil božajoč, mehak in prijazen, niti priznanja in občudovanja za njeno petje ji ni privoščil.

P ~ I ~ S ~ A ~ N ~ O

B ~ R ~ A ~ N ~ J ~ E

POROČILO O SKAVTSKEM TABORJENJU POD KOSUTO:

Na Obir in na zelene Setiče

Po maši smo se okrepčali pri obilnem zajtrku. Ko smo uredili šotore in je bil končan pregled, se je oglašila Pavlova piščalka in nas klicala v zbor. Zbranim je dal navodila in odkazal delo, da uredimo taborni prostor. Preusmeriti je bilo treba dotok vode, ki nam je oviral pot h kuhinji, urediti in poglobiti jarke okrog šotorov, napraviti vhod, prostor za taborni ogenj, ograditi taborni prostor, urediti higijenske prostore itd. Vsi smo šli veselo na delo, bilo je kot v živem mravljišču. Darko je vihtel kuhalnico in pregledoval shrambe z jedili, katere je skrbno uredil Franc. Moramo reči: veliko dobrot je bilo skupaj. Lakote ne bo. Bo doba sedmerih debelih krav. In res je bilo tako. S hrano smo bili odlično preskrbljeni in postreženi.

Dan je hitro minil in zvečer smo se zbrali prvič ob tabornem ognju. Zaprsketal je ogenj, švignil je plamen, zadonela je pesem in tihi večer iz mladih grl:

Pridite, fantje, strnimo vrste!
Skavtu vsak človek v Bogu je brat,
rad mu pomaga v stiski telesni,
v dušni, da vsak bi božji bil svat!

Draga mu mati je domovina,
naroda čast njegov je ponos
zida trdno na skavta prihodnost,
saj je zvestoba njegova krepost.

Pridite, fantje, urno na delo!
Nihče ob strani leno ne stoj;
vsak utrjuj se, da mu v življenju
z zlobo, z viharji lahek bo boj.

Ogenj kreposti srce mu vžiga,
čista mladost je zmage porok!
Naša radost je biti v naravi,
tamkaj najbližje dobri je Bog!

Ko je utihnili pesem nas je pozdravil voditelj tabora brat Pavle in nas opozoril na trojno vez, ki nas druži kot brate v eno družino: „Smo skavti in naš zakon se glasi: Skavt je prijatelj vsakomur in vsakemu drugemu skavtu je brat,“ smo Slovenci, člani istega naroda, čeprav bivamo daleč drug od drugega. Eni ob sinjem morju, drugi med visokimi in zelenimi hribi, smo končno vsi kristjani, člani iste Cerkve. Zato naj bi se rabila med nami pogosto beseda mi ne pa jaz ali ti“. Vrstile so se pesmi, smešni in veseli prizori dolgo v noč, dokler ni vsega zaključila večerna molitev in duhovna misel, ki nas je spremljala v šotore k mirnemu počitku. Ob tabornem prostoru je šumel potok, okrog nas in še višje se je razprostiral temni smrekov gozd, na nebu so nam mežikale v pozdrav svetle in drobne zvezde. Čutili smo bližino Stvarnikovo. Kmalu je tudi v taboru pod šotori vse utihnilo in pospalo.

Zdaj gremo v planine, v senco gozdnih vej,
v gorske višine nas vodi po stezah,
strminah le pot naprej...

Zdaj gremo v planine veselega srca,
v krasnih planinah in gorskih višinah
sta sreča in mir doma.

Tako smo prepevali in jo mahali v terek na prvi celodnevni izlet. Vreme je bilo lepo. Izrabimo priliko! Po maši smo napolnili nahrbtnike, se razdelili v dve skupini pa, hajdi, veselo na pot. Ena skupina je šla na Obir. Vodil jo je brat Pavle. Druga skupina na zelene Setiče. Vodili so jo gamsi. Od kraja je še kar šlo. Toda postajalo je vedno bolj strmo, bolj toplo, tako je marsikomu prišlo na misel, čemu vendar leze tja gor, saj ni nič tam zgubil. Posebno tisti, ki so šli na Setiče, so lezli po neki nerodni lestvi. Pa smo končno vsi srečno prišli na vrh. Treba je bilo pač še malo truda in nekaj potnih kapljic. Ko pa smo bili na vrhu, smo vsi ugotovili, da je bilo vredno se malo potruditi. Nudil se nam je namreč krasen razgled na lepo deželo Koroško. Malo je bilo sicer megleno in pihal je mrzel veter, vendar smo občudovali Kamniške planine z Grintovcem, ki so nam bile silno blizu; Košuta s Košutnikovim stolpom je bila tik pred nami, nato se je vila cela veriga Karavank z Begunjščico, Stolom in Golico, ki se je končala s Kepo, ki kraljuje nad Baškim jezerom. V ozadju so se videle v obrisu Julijske Alpe s Triglavom. Na zapadu je kraljeval Dobrač in malo na desno Osojščica. V dolini se je vila Drava med polji in travniki; na severu smo videli Celovec z Vrbskim jezerom. Proti vzhodu nam je šel pogled na Peco in severovzhodno na Svinjsko (Sinjo) planino. Ko smo se nagledali in naužili svežega zraka, smo se počasi spuščali v dolino. No, dol je šlo laže in hitreje. Tudi nahrbtniki so bili prazni, želodčki pa polni. V

2 tabor smo prišli proti večeru, pa vendar še dovolj zgodaj. Večerja nam je teknila in ob tabornem ognju je bilo spet veselo in domače.

Skavtska pesem, zdaj zadoni
preko zemlje do neba
in razvneji v nas ljubezen
do prirode do Boga.

Vedno združi naša srca
in razsonči nam mladost,
da ljubeče bomo znali
vsem razglašati radost.

Tako smo spet korajžno peli tudi na dan 4. avgusta, ko smo bili zbrani okrog jambora in dvigali zastave. Dve skavtski in eno državno. Vreme je bilo lepo, zato smo bili še bolj veselo razpoloženi.

Dan je bil »posvečen« divjemu zapadu. Najprej smo začeli z igro: Reševanje zaklada pred Indijanci. Slabo nam je šlo. Sovražniki so nas premagali in zaklad — zavoj čokolade, je bil za nas izgubljen. Po zmagi ali porazu, kakor hočete, smo bili povabljeni v senco, kjer smo se usedli na zeleno travo in poslušali predavanje o socialnem vprašanju Cerkve in drugih socialnih problemih.

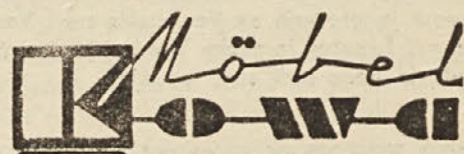
Popoldne so bile na sporedu tekme v streljanju z lokom. Zmago so stisnili v žep Gorici. Nato so sledile vaje za taborni ogenj.

Po večerji smo nestrpno čakali začetka tabornega ognja. Vsi smo se oblekli po indijansko in se poskrili v gozdu. Ob ognju je ostalo le nekaj gledalcev. Naglo je prijahal Indijanec in z gorečo puščico prižgal ognje. Nekdo je dal indijanski znak in vsi Indijanci so prihrumeli iz gozda z bojnim klicem, kot jih slišite v kinu. Zapeli smo indijansko himno in že so bili poglavarji tu. Z vojnimi sekirami v rokah so zaplesali okrog ognja vojni ples. Nato so javili, da bo odslej mir. Zakopali bodo sekiro, začeli so prižigati pipo

Jutranja telovadba v skavtskem taboru

miru in nato kaditi. Vsak je pihnil dim na vse štiri strani neba. Sledil je ples miru. Komaj se je ples miru končal, je bil že tu oglednik in javil, da belci nameravajo graditi skozi njihovo ozemlje železnico. Takoj je zadonel vojni rog in razglasili so vojno. Boj smo spremljali tudi mi. Kmalu so prignali zvezanega belega poglavarja. Ob totemu (indijansko tajno znamenje njihovega rodu ima podobo živali) naj bi ga umorili na svoj način. Že je dvignil poglavar sekiro, da bi mahnil z njo po poglavarju, kar v hipu prijezdil belec, vrže vrv (laso), ujame roko v zanko in mu iztrga sekiro. Del Indijancev zbeži, drugi pa se preleve v kavboje. Nato pa se nadaljuje veselje ob ognju pozno v noč. (Dalje)

Lastnik: HANZEJ KOVAČIČ
VILLACH - BELJAK GERBERG. 6
Telefon 56-50

**Naša
izložbena okna so
viden dokaz za
kvaliteto
in ceno**

KOWA-spalnice

iz macoré-poliestra, omara
s 5 vrati, 7-delne . . . S 10.740.—

KOWA-omare za dnevne sobe,

iz nemškega oreha, model
280 cm, s hišnim barom, iz
poliestra S 7.890.—

KOWA-omara za dnevno sobo

iz nemškega oreha, v na-
ravni barvi, s hišnim barom,
v modernem slogu,
model K S 5.360.—

Kredence h gornji opremi

125 cm S 2.070.—

KOWA-mize za sobo

z vdelenimi vložki, iz
poliestra S 950.—

- Brezplačna dostava na dom
- Lastna dobava kredita
- Izdelava po naročilu v lastni tovarni

Do Božiča celodnevno odprto!

Schon jetzt daran denken

Damen-Nachthemden
aus gutem, geblumtem
Baumwollflanell . . . 49.80

Herren-Pyjamas
aus sehr gutem
Baumwollflanell . . . 99.80

Herren-Nachthemden
aus gutem einfarbigem
Flanell, schön passe-
poiliert 59.80

Herren-Handschuhe 29.80

Kinder-Strumpfhosen
aus erstklassigem
Baumwollgarn . . . 21.90

Kinder-Pyjamas
aus prima Trikot, sehr
warm ab 39.80

Samonig-Preise erleichtern das Schenken

Damen-Kräuselstrümpfe
aus prima Helanca-Garn 13.90

Herren-Hemden
aus prima Sport-
flanell 59.80

Frauen-Trägerschürzen
aus prima Zephir, nor-
male Durchschnitts-
größe 19.80

Perlon-Schlafröcke
wattiert, in Karos ab-
gesteppt, schöne Dessins,
sehr warm 119.—

Damen-Blusen
aus gut waschbarem
Sportflanell 49.80

Perlon-Doppelpackung
Markenware, nahtlos,
in Modifarben . . . 25.—

Herren-Wollsockets
mit Helanca ver-
stärkt 19.80

Knaben-Hemden
aus sehr schönem
Sport-Flanell ab 39.80

Herren-Modeschals
knitterfrei 28.—

Herren-Shetland-Pullover
mit V-Ausschnitt . . 139.—

Herren-Popeline-Hemden
Markenqualität, in mo-
dernen Streif-Dessins . 89.—

Perlon-Porös-Hemden
Markenware, leichtes
Waschen und schnelles
Trocknen 79.—

Damen-Wollstrümpfe
Ferse, Sohle und Spitze
verstärkt 29.80

Damen-Wäsche-Garnitur
Hemd und Hose . . . 29.—

Damen-Strumpfhosen
aus prima Kräuselgarn,
in allen Modifarben 39.—

Seidentücher
aus Rhodia, in hoch-
modernen Mustern . . 12.90

Perlon-Georgette-Tücher
in allen Farben . . . 9.80

Perlon-Unterkleider
mit schöner Spitze . 29.—

Perlon-Strümpfe
nahtlos, in Modifarben 9.80

SAMONIG
VILLACH AM SAMONIG-ECK

AKADEMIJA SLOVENSKE
BOGOSLOVCEV

sporoča:

Stavili smo si dolžnost, da Vam, dragi bravci, posredujemo dobrega in sodobnega zrna iz bogate žitnice duhovnega stremjenja.

Zato smo prevedli knjigo Klemensa Tilmanna:

„DUHOVNI POGOVOR“

Izšla je v založbi Mohorjeve družbe v Celovcu.

Koliko vprašanj in nerešenih problemov nam stavlja vsak dan. Često ne najdemo pogovora z Bogom, s sočlovekom. Preobloženi smo z raznimi dvomi in težavami, zato iščemo odgovora in rešitve.

Ta odgovor Vam bo skušala dati ta sodobna knjiga, ki ni privlačna samo po zunanji obliki, temveč nagovori vsakega človeka. Mlad in starejši — vsak bo našel v njej pot do pogovora s svetom in Bogom.

Zato je naša iskrena želja, da bi ta knjiga, ki smo jo prevedli za Vas, našla med Vami čim več bravcev in preko Vas zajela čim več ljudi, ki bodo radi segli po njej.

DAR KOROŠKIH ČLANOV KONZUMA
POPLAVLJENCEM

Koroške konzumne zadruge so pred tedni pozvale svoje člane, naj tudi oni po svojih močeh skušajo pomagati po strašnih letošnjih poplavi prizadetim državljanom. V ta namen so bili po poedinih konzumnih podružnicah nameščeni tudi tozadevni lepaki.

Sedaj so vse tri koroške konzumne zadruge (v Celovcu, Beljaku in Spittalu ob Dravi) podale točen pregled nabranih podpornih zneskov, in sicer so darovali člani in nameščenci:

pri konzumni zadrugi Celovec S 26.000
pri konzumni zadrugi Beljak S 25.000
pri konzumni zadrugi Spittal S 19.000

Najlepša božična darila do-
bite pri urarskem mojstru

Gottfried Anrather

Klagenfurt, Paulitschgasse 9

Popravila izvršim takoj in
solidno, kupujem in zame-
njam zlato in srebro (tudi
strto zlato).

Božična
darila

Moško in damsko
perilo, blago
v največji izbiri pri

L. MAURER

Klagenfurt - Celevec
Alter Platz 35

Skupno je tedaj bilo nabrano 70.000 šil. V vsej Avstriji so člani in nameščenci konzumnih zadrug, dalje uslužbenci Velenakupne družbe konzumnih društev (GÖC) nabrali okoli 500.000 šilingov. Osrednja zveza avstrijskih konzumnih zadrug pa je tudi sama prispevala izredno lep znesek — 200.000 šilingov.

Oglašuj v našem listu!

SPORAZUM O NAFTOVODU
DUNAJ — TRST

Italijanska petrolejska ustanova ENI in avstrijska državna ustanova Mineral-Oel Verwaltung, ki upravlja proizvodnjo in čiščenje petroleja v Avstriji, sta sklenili sporazum glede udeležbe ENI pri naftovodu Trst—Dunaj. Delež ENI bo znašal 4 odst.

Naftovod Trst—Schwechat (Dunaj) se bo odcepil od naftovoda v Ploekenu na avstrijskem ozemlju. Stal bo okrog 14 milijonov šil.

ŽREBANJE

V prisotnosti javnega notarja je bilo, dne 1. decembra 1965, v poslovnih prostorih ravnateljstva izvedeno žrebanje, pri katerem je bilo izžrebano številčno zaporedje

2919

Vse veljavne zavarovalne pogodbe, ki so pri-
puščene k žrebanju ter so stare nad 3 mesece
in imajo to številčno zaporedje, so s tem dozo-
rele za takojšnje izplačilo. Zavarovalne pogodbe,
ki niso bile izžrebane, ostanejo še naprej v
veljavi. Naslednje žrebanje bo 1. junija 1966.

JUPITER V. V. a. G.

Filialdirektion für Kärnten und Ost Tirol
KLAGENFURT, St. Veiter Str. 1/I.

Nainovejšje kmetijske
stroje, štedilnike, pralne
stroje, gospodinjske po-
trebštine

ugodno in na obroke pri

HANS WERNIG

KLAGENFURT, Paulitschgasse (Prosenhof)

VOIGTLÄNDER-
PROJEKTORJI
od S 1495.— navz.

pri

HUBERT WANDERER

Klagenfurt — Celovec, Domgasse 4

Predvajanje v mojem projekcijskem prostoru

Puch-, Sissy-, Ponny- in Mobylette-mopede
motorna vozila, ženska, moška in mladinska
športna kolesa v veliki izbiri — po najnižjih
cenah — naročite pri domači tvrdki

Johan Lomšek

Št. Lipš, Tihoja 2, P. Dobrla ves — Eberndorf,
Telefon 04287 246

Zahtevajte cenike! Ugodni plačilni pogoji!

Radioaparati
šivalni stroji
Kolesa

V VELIKI IZBIRI

Radiohaus
KERN

Klagenfurt, Burggasse

lingov. Delež posameznih družb pri holdingu bo naslednji: Mineral-Oel Verwaltung 51 odst., Shell 14,5 odst., Mobilol 12,5 odst., Esso 7,5 odst., B.P. (British Petroleum) 6,5 odst., Total (bivša Aquila) 4 odst. in ENI 4 odst. Graditev naftovoda bodo v višini 25 odst. financirale družbe, vključene v holdingu, razliko pa bodo krili s krediti avstrijskih in tujih bank.

ATENTAT SREDI SAIGONA

V soboto zjutraj so Vietkong teroristi z bombami in strojnimi napadli poslopje v središču Saigona, kjer stanujejo ameriški vojaki. Pri atentatu je bilo ubitih osem vietnamskih in dva ameriška vojaka, 67 vojakov je bilo ranjenih.

Osemnadestopno poslopje nekdanji hotel Metropol — v katerem sedaj stanujejo ameriški vojaki, so atentatorji napadli navsezgodaj. Poslopje stoji v središču mesta, nasproti ameriški vojaški bolnici.

Kakor poročajo iz Saigona, so napad izvedli gverilci v hitri akciji. Vdrli so v poslopje, kjer so vrgli bombo, nato pa izginili. Nekaj minut za tem je na kamionu eksplodiralo 120 kilogramov plastičnega razstreliva, ki je uničilo vse pročelje poslopja. Stekla na oknih so se na vseh zgradbah v okolici razdrobila.

SLOVENSKE ODDAJE

Ponedeljek, 13. 12.: 14,15 Poročila, objave. — Kaj smo pripravili? Pregled sporeda. — Sportni mozaik. 18,00 Za naše male poslušalce. Torek, 14. 12.: 14,15 Poročila, objave. — Andrej Šuster—Drabosnjak: Igra od izgubljenega sina. (Za radio priredil dr. Niko Kuret). Sreda, 15. 12.: 14,15 Poročila, objave. — Kar želite zaigramo. Četrtek, 16. 12.: 14,15 Poročila, objave. — Koroški kulturni pregled. — Četrtekovo petminutno kritično razmišljanje o svetu in ljudeh. Petek, 17. 12.: 14,15 Poročila, objave. — Od petka do petka po naših krajih in pri naših ljudeh. Domače vesti. — S knjižne police. Sobota, 18. 12.: 09,00 Od pesmi do pesmi, od srca do srca... Voščila.

Mala oglasa

„Pri vas radi kupujemo!“ — To večkrat slišimo, posebno sedaj pri božičnih nakupih. N. pr.: naši prikupni anoraki. Veseli nas, da moremo dobro blago tako poceni nuditi. SATTLER. Klagenfurt - Celovec, Heuplatz.

Ovce, samice, lepe, plemenske, koroške pasme, ugodno prodam. Naslov v upravi lista.

SADJARJI!

Sadna drevesca vseh sort in vrst nabavljajte samo v strokovni drevesnici! — Posebno velika zaloga češpelj, sliv in ribezlj! — Vse to vam nudi:

Ing. MARKO POLZER

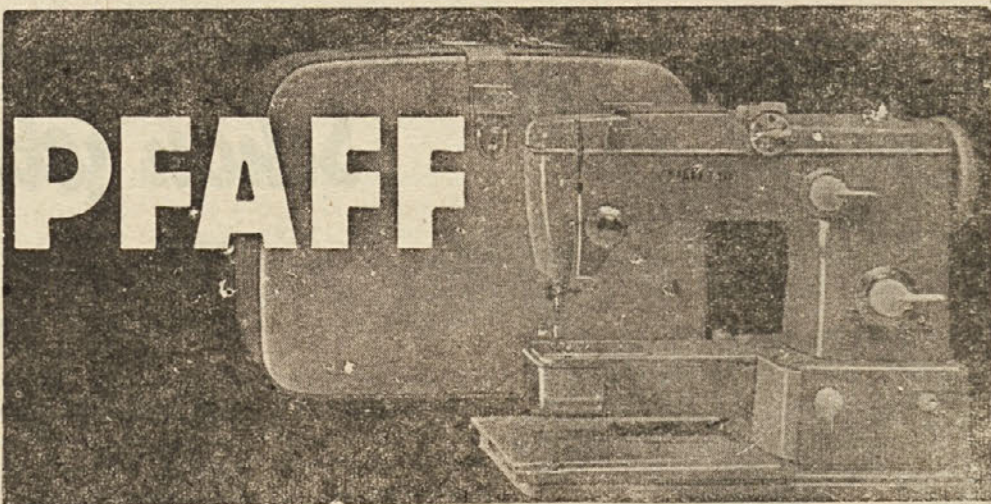
po domače Lazar, Št. Vid v Podjuni.

A&O

Festtagsangebot

ASO Kaffee	2/200 g Pakete im Beutel	1 Beutel	36.—
A & O Port. Sardinien	ohne Haut und Gräten	1/4 club Dose	5.30
Praliné	feinst gefüllt, schokoget., 500 g	1 Schachtel	16.—
Barack	0,35 l	1 Reiseffacon inkl. Getr.-St.	39.50
Cinzano	Vermouth, 0,7 l	1 Flasche inkl. Getr.-St.	33.—
Bouchet	Weinbrand, 0,7 l	1 Flasche inkl. Getr.-St.	68.—
Selex	Hawaii-Ananasscheiben, 564 g	1 Dose	8.50
Selex	Kalifornische Pfirsiche, 454 g	1 Dose	7.50
Bardolino	Rotwein, 0,7 l	1 Flasche inkl. Getr.-St.	22.—
Delikat-Salami	Stange zu ca. 350 g	100 g	6.80
„Baby Port Salut“	französischer Käse, 250 g	1 Stück	14.60
Oliven	mit Paprika gefüllt, 95 g	1 Glas	8.80
Mixed Pickles	handgeleget, 385 g	1 Glas	9.20
Champignons in Essig	1/4 Glas	1 Glas	11.40
Orig. Import Portwein	0,7 l	1 Flasche inkl. Getr.-St.	39.50
Trocadero Sekt	1/1 halbsüß	inkl. Getr.-St. + Schaumwein-St.	32.—
„Rittertrunk“	Burgenl. Weißwein	1 Flasche inkl. Getr.-St.	23.—
Dänischer Kaviar	60 g	1 Glas	14.—
Brandt Käse-Krackerli		1 Packung	12.—
Scotch Whisky No. 10		1/1 Flasche inkl. Getr.-St.	109.—
Weihnachts-Stumpenkerze	verziert	1 Stück	23.20
Kerzenständer	aus Kunstschmiedeeisen	1 Stück	13.80
Feine Mandelbäckerei	300 g	1 Karton	19.50
„Welsch-Riesling“ 1963	Prämiiertes Spitzenwein	1 Flasche inkl. Getr.-St.	21.—
Turn-Eiercocktail	0,35 l	1 Flasche inkl. Getr.-St.	34.—
Feinst gefüllte Bonbonniere	„Rosen aus Wien“, 380 g	1 Stück	31.—

Unverbindliche nicht kartellierte Richtpreise

Ze nad 100 let pomeni Pfaff izredno kvaliteto in storilnost, zato tudi vi zaupajte v Pfaff! • Pri nas dobite brezplačne nasvete • Frijamo brezplačne šivalne tečaje • Najboljša oskrbovalna služba • Velika zaloga domačih delov • Rabljeni šivalni stroji vedno na prodaj!

VASA PFAFF-STROKOVNA TRGOVINA

Josef Mondre

Klagenfurt - Celovec, 10.-Oktober-Straße 22
Tel. 71-1-87

z veseljem pričakuje vaš obisk • Dajte nam svoj naslov in vam bomo sporočili, kdaj in kje bo najbližji Pfaff-šivalni tečaj.

Naš tednik-
Kronika

Izhaja vsak četrtek. Naroča se na naslovu: „Naš tednik“, Celovec, Viktringer Ring 26. Telefon uprave in oglašnega oddelka 26-69. — Telefon uredništva: 43-58. — Naročnina znaša mesečno 7.— šil., letno 80.— šil. Za Italijo 2800.— lir, za Nemčijo 20.— DM, za Francijo 22.— fr., za Belgijo 250.— bfr., za Švico 20.— šfr., za Anglijo 2.— f. šterl., za U.S.A. in ostale države 6.— dolarjev na leto. — Lastnik in izdajatelj: Narodni svet koroških Slovencev. — Odgovorni urednik: Janko Tolmajer, Radiše, p. Zrelec. — Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu, Viktringer Ring 26.